

DOTAZNÍK PRE DEZIGNOVANÉH KOMISÁRA**Stéphane SÉJOURNÉ****výkonný podpredseda pre prosperitu a priemyselnú stratégiu****1. Všeobecná spôsobilosť, angažovanosť na európskej úrovni a osobná nezávislosť**

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisára a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť? Ako prispějete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky svojho portfólia? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

Aké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla sponchybníť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Pochádzam z generácie, pre ktorú je Európa danosťou aj každodenným bojom.

Danosťou, pretože som svoj politický život začal v rámci kampane francúzskeho referenda o Ústave EÚ v roku 2004. Prvé voľby, v ktorých som kandidoval, boli voľby do Európskeho parlamentu v roku 2019. Ako poslanec Európskeho parlamentu a vedúci skupiny v ňom a ako minister pre európske a zahraničné veci som prispel k niektorým z najväčších úspechov EÚ za posledné roky: zelenej dohode, nášmu spoločnému nákupu vakcín, plánu obnovy Next Generation EU, regulácii digitálnych trhov a samozrejme pomoci Ukrajine.

Každodenným bojom, pretože som bol vystavený pochybnostiam o európskom projekte, najmä po brexite, tvrdom tlaku na zvrátenie samotných základov EÚ s cieľom oslabiť našu jednotu, ako aj kríze dôvery v naše inštitúcie EÚ. Európa je teda každodenným hoci krehkým zázrakom postaveným na opätovnom súhlase našich spoluobčanov. Mojou povinnosťou ako európskeho verejného činiteľa, a to viac ako komisára, je pri prijímaní všetkých rozhodnutí mať toto na zreteli. Služiť európskemu všeobecnému záujmu znamená vytvárať a vykonávať politiky, ktoré môžu zlepšiť každodenný život občanov aj riešiť obrovské výzvy, ktorým náš kontinent čelí.

Vzhľadom na ťažké desaťročie, ktoré nás čaká, európsky všeobecný záujem si od nás nalichavo žiada, aby sme konali rázne a začali s jednou z najvyšších priorít: jasnou stratégiou čistého priemyslu so silnejším jednotným trhom, aby sa pomohlo zabrániť predpovedanému úpadku Európy, ako aj jeho desivým sociálnym a politickým dôsledkom. Naše spoločenstvá a usilovní občania chcú kvalifikované, dôstojné a dobre platené pracovné miesta. Naše podniky chcú príležitosti, aby mohli investovať, vytvárať a produkovat' viac a lepšie, za rovnakých podmienok ako ich externí konkurenti, a bez toho, aby museli čeliť zbytočnej záťaži. Sú to zjavné a legitímne ambície, ktoré musí Európska únia zaistiť.

Dlhodobý som presvedčený o tom, že opätovné získanie vedúceho postavenia v ekonomickej a priemyselnej oblasti je zárukou prosperity každého jednotlivca a silných väzieb v rámci spoločenstiev. Takisto treba urýchliť náš prechod ku klimatickej neutralite. Ako poradca francúzskeho ministra hospodárstva a priemyslu som patril medzi storočie jednej z najväčších hospodárskych reforiem v moderných francúzskych dejinách. Ako poslanec EP a vedúci skupiny som sa v záujme nášho priemyslu neúnavne zasadzoval za nový prístup, ktorý by išiel nad rámec bezvýsledného rozporu medzi dekarbonizáciou a rastom a namiesto toho by obe priority zosúladiť. Ako spravodajca zodpovedný za práva duševného vlastníctva v oblasti umelej inteligencie som odporučil vytvorenie jedinečného európskeho modelu založeného na etike a inováciách. Ako minister pre európske a zahraničné veci som zaradil na popredné miesto hospodárske partnerstvá s demokratickými štátmi vo východnej Afrike alebo Latinskej Amerike, ktoré boli predtým prehliadané.

Tento prístup môže takisto poslúžiť ako najvyššia priorita tejto Komisie: dosiahnuť rodovú rovnosť v našom hospodárstve a následkom toho uplatňovať rodové hľadisko v priemyselnej politike. Ak by ste ma v tejto novej

Komisiu potvrdili, mojou prvou úlohou by bolo zabezpečiť, aby všetky spoločnosti uplatňovali smernicu o zastúpení žien vo vrcholových orgánoch. Ako člen kolégia komisárov sa takisto teším, že budem môcť podporovať úsilie dezignovanej výkonnej podpredsedníčky Minzatuovej v súvislosti so strategickým plánom vzdelávania v oblasti STEM, vďaka ktorému by sa mala zabezpečiť vyššia účasť žien a dievčat na vzdelávaní a povolaniach v oblasti STEM. Rodová rovnosť je cieľ, pri ktorom je kľúčová politická vôľa, a v tejto súvislosti mám preukázateľné výsledky v zamestnávaní žien na francúzskom ministerstve zahraničných vecí, kde som vybudoval vôbec prvý ministerský kabinet s väčšinovým zastúpením žien v histórii francúzskej diplomacie. Ak budem potvrdený, zaväzujem sa pokračovať v presadzovaní tohto prístupu v samotnom centre Komisie. Môžete sa takisto spoľahnúť, že ako 39-ročný dezignovaný výkonný podpredseda vytvorím príležitosti pre mladú generáciu vo všetkých oblastiach svojej činnosti. Aby mladí Európania dostali šancu formovať rozhodnutia v Európskej únii, s potešením budem organizovať každoročné dialógy s mládežou, počnúc prvým dialógom počas prvých 100 dní v úrade.

Celý svoj život neúnavne pracujem pre všeobecný záujem. Ako vedúci predstaviteľ Európskeho parlamentu som nikdy od svojich povinností neutekal. Pre takúto úlohu je prvoradá dôslednosť aj nezávislosť. Keď som vedel, že je to pre európsky všeobecný záujem, nikdy som v Parlamente neváhal obhajovať líniu, ktorá sa od línie mojej strany a mojej domovskej krajiny líšila. Predovšetkým tomu tak bolo v prípade smernice EÚ o násilí páchanom na ženách. Takisto si môžete byť naďalej istí, že som vždy dodržiaval, stále dodržiavam a budem naďalej dodržiavať najprísnejšie etické normy, a to pri plnom rešpektovaní zmlúv EÚ, ako aj kódexu správania.

Začiatok mojej kariéry je spojený s Európou. Mojmým prvým záväzkom voči voličom bolo slúžiť našej Únii. Medzi moje úlohy vo vláde patrila podpora európskej jednoty. Ak moju nomináciu do Európskej komisie prijmete, budem verný nielen svojej prísaha obhajovať európsku jednotu a jej základné zásady, ale aj svojim úprimným životným záväzkom.

2. Riadenie portfólia a spolupráca s Európskym parlamentom

Môžete sa zaviazat', že budete Parlament riadne informovať o svojej činnosti, ako aj o činnosti svojich útvarov? V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Aké konkrétne záväzky ste pripravený prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy? Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravený včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Pôsobil som v Európskom parlamente a úcta, ktorú k tejto snemovni a jej poslancom prechovávam, nikdy neochabla. Zaväzujem sa udržiavať tento osobitný vzťah s Európskym parlamentom – týmto tlkotajúcim srdcom európskej demokracie – založeným na vzájomnej dôvere.

Naša legitimita pochádza z vášho hlasovania. Hoci naše mená navrhla Rada a predsedníčka Komisie, nemôžeme sa úradu ujať bez súhlasu Európskeho parlamentu. Toto je zásadné, aby sa zabezpečilo, že politické smerovanie, na ktorom sú založené naše politiky, splňalo túžby väčšiny občanov vyjadrené v európskych voľbách.

Ak potvrdíte moje vymenovanie, ako postup práce medzi mojimi útvarmi, mojmým kabinetom a mnou a Európskym parlamentom prijmem tieto záväzky:

– Zaväzujem sa, že zabezpečím náležité opatrenia v nadväznosti na vaše správy a uznesenia o otázkach týkajúcich sa môjho portfólia. Rovnako ako predsedníčka Komisie som naďalej zástancom posilnenia úlohy Parlamentu pri iniciovaní a formovaní právnych predpisov. Som pevne presvedčený, že je to predpokladom riadneho, efektívneho a dôveryhodného európskeho rozhodovacieho procesu.

– Zaväzujem sa, že sa budem aktívne a pravidelne zúčastňovať na schôdzach výborov, plenárnych zasadnutiach, rokovaníach v rámci dialógu a takisto zasadnutiach vašich skupín, ak ma o to požiadate. Domnievam sa, že na politickej úrovni musí byť Komisia na všetkých týchto úrovniach čo najviac zastúpená.

– Zaväzujem sa vybudovať a udržiavať priamy komunikačný kanál s členmi príslušných výborov vo všetkých fázach rozhodovacieho procesu. Počas celého funkčného obdobia budú moje útvary a môj tím takisto ľahko dostupné v rámci obojsmerného toku informácií.

– Zaväzujem, že budem spravodajcov, tieňových spravodajcov alebo vedúcich poslancov v konkrétnych oblastiach pozývať na pracovné stretnutia s cieľom riešiť oprávnené obavy a čerpať nápady, ktoré vyplynú z ich parlamentnej činnosti a ich volebného obvodu.

– Zaväzujem sa vymieňať si informácie a relevantné dokumenty s Parlamentom za rovnakých podmienok ako s Radou. Nie je to len vec úcty voči obom spoluzákonomdarcom, ale aj povinnosť vyplývajúca z našej rámcovej dohody.

Všetky tieto záväzky sú otázkou demokratickej zodpovednosti. Prechováваме úctu a máme zodpovednosť voči tejto snemovni a občanom, ktorých zastupujete. Len spolu dokážeme posunúť Európu dopredu.

V súlade s politickými usmerneniami, ktoré predložila predsedníčka a ktoré podporila väčšina poslancov tejto snemovne, sa teším, že na vypočutí vytýčím koherentnosť portfólia, ktoré mi predsedníčka zverila, a dôležitosť našich priorit. S radosťou si vypočujem aj vaše očakávania, nápady a obavy.

Môj poverovací list ponúka jedinečnú príležitosť, aby sme konečne mali k dispozícii plne integrovanú priemyselnú stratégiu, a to od mikroekonomiky po makroekonomiku, od vnútorného trhu až po vonkajší rozmer, od dodávateľských až po odberateľské odvetvia, od investícií z verejných až po súkromné zdroje. Ak budem potvrdený, samozrejme v plnej kolegialite s komisármi a za plnej spolupráce s vami nasadím všetky tieto nástroje v oblasti konkurencieschopnosti tak, aby slúžili blahobytu občanov.

Zaväzujem sa, že ak budem potvrdený, pravidelne budem tejto snemovni podávať správy o stave pokroku pri plnení mojich úloh. Domnievam sa, že od začiatku je veľmi dôležité stanoviť si jasné ciele a objektívne ukazovatele, na základe ktorých budete môcť posúdiť moje výsledky a naše spoločné úsilie.

Otázky Výboru pre hospodárske a menové veci

Únia kapitálových trhov (CMU)

3. Aké sú hlavné prekážky a aké priority by ste stanovili pre rozvoj únie kapitálových trhov/trhu úspor a investícií s cieľom podporiť súkromné a verejné financovanie investícií do rýchlo rastúcich projektov a aby kapitálové trhy investovali do inovácií? Ako zabezpečíte, aby úsilie o zvýšenie konkurencieschopnosti finančného sektora EÚ neohrozilo finančnú stabilitu ani nevedlo k nadmernému riskovaniu? Ako vnímate úlohu sekuritizácie v tomto programe?

Nastupujúca Komisia má v úmysle byť Komisiou zameranou na investície a zvolená predsedníčka von der Leyenová vo svojich politických usmerneniach oznámila vytvorenie „únie úspor a investícií“, ktorá posluží ako nástroj pri vyplňaní investičných medzier. Dobre fungujúce a rozvinuté finančné trhy, v prípade potreby kombinované a koordinované s cieľovými verejnými opatreniami na absorpciu rizika, sú potrebné na posilnenie súkromného a verejného financovania, vďaka ktorému sa zmodernizuje naše hospodárstvo a priemysel.

Po prvé, finančné prostriedky občanov musia byť stredobodom únie úspor a investícií. Občania veľa šetria, ale svoje bohatstvo uchovávajú prevažne v bankových vkladoch a nehnuteľnostiach na bývanie, čo nie je takým prínosom ako by to mohlo prispieť k produktívnym investíciám. Ich účasť na kapitálových trhoch často oslabujú viaceré vzájomne prepojené faktory: vysoké poplatky a náklady na poradenstvo, nízka konkurencia v distribúcii finančných produktov v dôsledku fragmentácie trhu, nízka úroveň finančnej gramotnosti a dôvery vo finančných sprostredkovateľov.

Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, budem spolupracovať s komisárom pre finančné služby a úniu úspor a investícií a ďalšími členmi kolégia s cieľom nájsť spôsoby, ako motivovať občanov, aby viac svojich úspor „aktívne investovali“. Musíme na európskej úrovni vyvinúť nové sporiace a investičné produkty, aby investície smerovali do reálnej ekonomiky. Pre európske podniky by to bolo prínosom, pretože by im to poskytlo kapitál potrebný na to, aby mohli konkurovať, inovovať a zapojiť sa do zelenej, digitálnej a sociálnej transformácie. Dobré by to bolo aj pre európskych občanov, keďže by tak získali príležitosť prispievať k financovaniu európskeho hospodárstva, pokiaľ by boli primerane chránení a mali by slušnú návratnosť svojich investícií.

Po druhé, európske inovačné firmy nemajú prístup k dostatočnému množstvu rizikového kapitálu, aby mohli v rámci EÚ rásť a expandovať. Toto je jedna z hlavných prekážok konkurencieschopnosti EÚ. Zvýšenie dostupnosti rizikového kapitálu je preto dôležitým cieľom. Ak budem potvrdený, tak spolu s komisárom pre

finančné služby a úniu úspor a investícií a ďalšími členmi kolégia, budeme hľadať spôsoby, ako prilákať viac inštitucionálnych investorov; lepšie využívať mobilizačné nástroje v oblasti verejného financovania, zvyšovať informovanosť a uľahčovať výmenu najlepších postupov, preskúmať daňové a právne rámce s cieľom odstrániť existujúce prekážky a vychádzať z úspešných vnútroštátnych systémov. Osobitný dôraz by sa mal klásť na zvyšné prekážky rozširovania investičných fondov, ktoré sú schopné podporiť potreby financovania inováčných firiem.

Po tretie, kapitálové trhy EÚ nemôžu v dôsledku svojej roztrieštenosti súťažiť na medzinárodnej úrovni a nemôžu ťažiť z veľkosti jednotného trhu. Investori z EÚ majú obmedzenejšie možnosti investovať, a ak investujú, súvisiace náklady sú vyššie a výnosy nižšie ako inde. EÚ súčasne nemôže bez rozšírených trhov držať krok s finančnými potrebami zelenej a digitálnej transformácie. Je dôležité identifikovať limity, ktoré pôsobia ako prekážky integrácie a prehĺbovania likvidity európskych trhov, a ďalej pracovať na ich odstraňovaní, ako aj zabezpečiť, aby európske finančné inštitúcie mohli pôsobiť za rovnakých podmienok na celosvetovej úrovni, kde sa medzinárodne dohodnuté normy uplatňujú konzistentne v Európe a iných jurisdikciách. Previazanejšími finančnými trhmi by sa takisto posilnila medzinárodná úloha eura. Ak budem potvrdený, budem podporovať úsilie o riešenie zostávajúcich výziev, ktoré bránia rozvinutiu plného potenciálu európskych kapitálových trhov v súlade s akčným plánom únie kapitálových trhov.

V dôsledku rozdielov v oblasti dohľadu nad účastníkmi finančných trhov sa napokon môžu zvýšiť náklady na podnikanie v členských štátoch. Mnohé z týchto rozdielov môžu byť tiež na úkor investorov, ktorí nemusia v jednotlivých členských štátoch čeliť rovnakým úrovňam ochrany. Zlepšený systém dohľadu na úrovni EÚ môže byť kľúčovým faktorom na dosiahnutie plného potenciálu našich kapitálových trhov znížením neefektívnosti, dosiahnutím úspor z rozsahu a budovaním dôvery vo fungovanie trhov. Bol by nápomocný pri znižovaní regulačného zaťaženia. Existujú rôzne spôsoby, ako zlepšiť dohľad. So všetkými zainteresovanými stranami treba viesť ďalšie konzultácie a spolupracovať v súvislosti s tým, ako posilniť mechanizmy dohľadu v rámci EÚ, a to aj vzhľadom na osobitosti rôznych odvetví a krajín.

Som presvedčený, že ak je sekuritizácia riadne štruktúrovaná, primerane regulovaná a pod dohľadom, môže v rámci hospodárstva zohrávať pozitívnu úlohu ako nástroj na prilákanie nových investorov a ako nástroj na riadenie rizika, ktorým sa úverové riziko prenáša z bánk na širokú škálu inštitucionálnych investorov z EÚ a tretích krajín, ktorí by mali úžitok z väčšej diverzifikácie expozícií. Vďaka tomu budú môcť banky poskytovať reálnej ekonomike viac finančných prostriedkov. Sekuritizačným rámcom z roku 2019 a jeho následnými zmenami sa zvýšila transparentnosť a štandardizácia na sekuritizačnom trhu, tento trh je však v EÚ stále nedostatočne rozvinutý. Rada guvernérov Európskej centrálnej banky v marci 2024 a Európska rada v apríli 2024 zdôraznili význam oživenia sekuritizačného trhu v EÚ. Súčasťou nášho programu by mal byť riadne fungujúci režim sekuritizácie. Ak budem potvrdený, môj postoj k tomu, či a ako by sa mal existujúci režim aktualizovať, bude založený na informáciách, ktoré si s vami budem vymieňať, a výsledkoch prebiehajúcej cieľenej konzultácie, a bude vychádzať aj z technického poradenstva európskych orgánov dohľadu. V tejto súvislosti zostane zaručenie finančnej stability pre nás nevyhnutným predpokladom.

Aby mohla Európa financovať inovácie, investovať do zelenej, digitálnej a sociálnej transformácie a obnoviť konkurencieschopnosť EÚ, potrebuje banky, poisťovne, investičné spoločnosti a iných sprostredkovateľov, ktorí dobre fungujú a zaujímajú vedúce postavenie na medzinárodnej úrovni. Zároveň by sme nemali stratiť zo zreteľa význam zachovania spoľahlivého a stabilného prudenciálneho rámca. Finančná kríza v rokoch 2007/2008 bola dôsledkom priveľmi uvoľnených štandardov, priveľmi benevolentného dohľadu a veľmi nedostatočnej medzinárodnej spolupráce. Odvtedy sa reformami v oblasti regulácie a dohľadu posilnil európsky finančný systém, ktorý sa teraz môže opierať o dobre kapitalizované finančné inštitúcie a ktorý preukázal svoju odolnosť počas udalostí v posledných rokoch. Aby sme teraz zabezpečili konkurencieschopnosť európskeho finančného sektora v dlhodobom horizonte, mali by sme stavať na týchto pevných základoch.

Treba takisto mobilizovať súkromný kapitál a znížiť jeho riziko, ako sa uvádza v politických usmerneniach zvolenej predsedníčky von der Leyenovej. Nástroje na absorpciu rizík, ako sú úvery, záruky alebo kapitálové intervencie, by mali súkromnému kapitálu uľahčiť podporu konkurencieschopnosti podnikov EÚ. Pokiaľ ide o podrobnejšie informácie, dovoľujem si odkázať vážená pani poslankyňa a vážených páňov poslancov na moje odpovede na otázku číslo č. 5.

Nástroj na koordináciu konkurencieschopnosti

4. Aké by mali byť hlavné piliere novonavrhnutého rámca pre koordináciu konkurencieschopnosti? Ako má spolupôsobiť s Európskym fondom pre konkurencieschopnosť?

V politických usmerneniach zvolenej predsedníčky von der Leyenovej sa uvádza nový Európsky fond pre konkurencieschopnosť ako súčasť nášho návrhu nového a posilneného rozpočtu v budúcom viacročnom finančnom rámci. Ako sa zdôrazňuje v mojom poverovacom liste, nástroj na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti sa vyvinie v spojení s týmto fondom pre konkurencieschopnosť s cieľom lepšie zacieliť a koordinovať investičné politiky, čím sa vytvorí multiplikačný účinok. Odráža to výzvu Draghiho správy na účinnejšiu koordináciu politík v oblasti konkurencieschopnosti s cieľom viac zosúladiť reformné a investičné priority EÚ a členských štátov.

Účelom nástroja na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti musí byť posilnenie koherentnosti medzi cieľmi EÚ v oblasti konkurencieschopnosti a vnútroštátnymi politikami v členských štátoch. Musíme ich zosúladiť so spoločným súborom strategických priorít tak, aby sa navzájom posilňovali. Tým by sa zabezpečila väčšia istota, predvídateľnosť a rozsah jednotného trhu, znížila by sa fragmentácia a pomohli by sa mobilizovať masívne investície potrebné pre program EÚ v oblasti konkurencieschopnosti.

Pokiaľ ide o metódu, ak budem potvrdený, budem spolupracovať s komisárom pre hospodárstvo a produktivitu s cieľom zabezpečiť koordináciu politík, ako aj to, aby sa európsky semester naďalej zameriaval na konkurencieschopnosť našej Únie a zosúladiť naše hospodárske aj priemyselné politiky.

Pokiaľ ide o Európsky fond pre konkurencieschopnosť, pozrite moju odpoveď na otázku č. 16.

Investície

5. Ako si predstavujete budúcnosť programu InvestEU? Ako si predstavujete Vašu spoluprácu s EIB? Aký je Váš plán uvoľniť súkromné investície na podporu európskeho hospodárstva? Aké ďalšie nástroje by ste chceli mobilizovať s cieľom riešiť značnú medzeru vo financovaní?

Rozsah investícií potrebných pre konkurencieschopnosť a bezpečnosť Európy je obrovský. V Draghiho správe sa odhaduje, že na splnenie našich cieľov zelenej a digitálnej transformácie a potrieb v oblasti výdavkov na obranu je potrebných približne 800 miliárd EUR ročne. V tejto súvislosti sa v politických usmerneniach zvolenej predsedníčky von der Leyenovej zdôrazňuje potreba maximalizovať verejné investície a mobilizovať súkromný kapitál a znížiť preň riziko. Nástroje na absorpciu rizík, ako sú úvery, záruky alebo kapitálové intervencie, by mali súkromnému kapitálu uľahčiť podporu konkurencieschopnosti priemyslu EÚ.

Program InvestEU je „v súčasnosti najväčším používaným nástrojom na rozdelenie rizika“ a má úspech. Tri roky od jeho spustenia sa v rámci Programu InvestEU zmobilizovali investície vo výške viac ako 200 miliárd EUR, z ktorých približne 2/3 by mali pochádzať zo súkromných zdrojov. Toto financovanie prispieva k realizácii kľúčových politických priorít, ako sú inovácie a infraštruktúra, aby sa urýchlila zelená a digitálna transformácia, ako aj podporili MSP a sociálne odvetvia.

Ak budem potvrdený, v spolupráci s Európskou investičnou bankou a ďalšími implementujúcimi partnermi budem pracovať na zabezpečení nepretržitého a plného vykonávania Programu InvestEU počas zvyšku programového obdobia. Bude si to takisto vyžadovať, aby sa využívala existujúca flexibilita. Je to obzvlášť dôležité v prípade finančných produktov, po ktorých je vysoký dopyt, a to najmä na podporu udržateľných a digitálnych MSP, sociálnych odvetví a čistých a digitálnych technológií, ako aj biotechnológií.

Sila Programu InvestEU spočíva aj v jeho otvorenej architektúre, ktorou sa vytvoril celoeurópsky ekosystém verejných finančných inštitúcií spájajúci sily na dosiahnutie politických cieľov EÚ. K EIB ako hlavnému partnerovi sa pripájajú ďalšie multilaterálne banky, ako sú EBOR, Severská investičná banka, Banka Rady Európy, ako aj rozvojové banky členských štátov.

Okrem toho, ak budem potvrdený, nadviažem na pozitívne skúsenosti s Programom InvestEU a rozšírim ho s cieľom vytvoriť ešte viac synergií medzi financovaním z verejných a zo súkromných zdrojov. Skupina EIB, ktorá pozostáva z EIB aj EIF, je dlhodobým partnerom Komisie a prispela k vykonávaniu našich programov v rámci EÚ aj mimo nej. Spolu s komisárom pre hospodárstvo a produktivitu zabezpečíme, aby tento komisár naďalej zohrával strategickú úlohu pri podpore investícií v celej EÚ, a prispieval tým k hospodárskemu rastu, inováciám, konkurencieschopnosti, dekarbonizácii, digitalizácii, spravodlivej transformácii a súdržnosti. Mohli by sme tiež povzbudiť EIB, aby zohrávala ešte výraznejšiu úlohu tým, že na seba prevezme viac rizík pri operáciách, ktoré financuje, a podporila komisára pre hospodárstvo a produktivitu v úsilí o posilnenie úlohy EIF s cieľom zvýšiť financovanie pre spoločnosti s vysokým potenciálom a rýchlo rastúce spoločnosti. EIB aj EIF majú dobré predpoklady na to, aby pomohli vytvoriť priaznivé investičné prostredie a pôsobiť ako katalyzátory financovania z verejných a zo súkromných zdrojov.

Musíme takisto uznať význam priaznivého regulačného rámca. Ak budem potvrdený, budem spolupracovať s komisárom pre hospodárstvo a produktivitu, vykonávanie a zjednodušenie, aby naši finanční partneri a naše podniky boli vystavení nižšej záťaži spojenej s vykazovaním.

Čaká nás vypracovanie návrhu budúceho viacročného finančného rámca a jeho nástrojov. Naše úvahy sa budú musieť začať tým, „čo chceme financovať“, aby sme sa následne mohli pozrieť na to, „ako“ môžeme čo najlepšie dosiahnuť naše ciele a maximalizovať výsledky v praxi, a to aj so zreteľom na skúsenosti s Programom InvestEU. Zjednodušené mechanizmy na kombinovanie rôznych nástrojov financovania a poradenskej podpory pri príprave a uskutočňovaní projektov môžu pomôcť urýchliť projekty a zlepšiť ich kvalitu. Vďaka tomu sa dosiahne vyššia účinnosť nášho financovania.

Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, budem úzko spolupracovať s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodu a verejnú správu s tým cieľom, aby sa zaistilo zohľadnenie týchto prvkov pri príprave návrhu budúceho viacročného finančného rámca, čím sa zabezpečí, že bude obsahovať veľmi výrazný pilier konkurencieschopnosti.

Otázky Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

6. Ako Dohoda o čistom priemysle nadviaže na Zelenú dohodu a ako ju bude dopĺňať? Aké kľúčové opatrenia plánujete navrhnuť v kontexte Dohody o čistom priemysle, aktu o obehovom hospodárstve a balíka opatrení pre chemický priemysel, a to aj v kontexte Draghiho správy o konkurencieschopnosti EÚ? Ako zabezpečíte konzistentnosť a synergie medzi iniciatívami? Ako prispejú k plneniu environmentálnych cieľov vrátane cieľa nulového znečistenia? Ako plánujete urýchliť dekarbonizáciu priemyslu a zároveň investovať, zabezpečiť globálnu konkurencieschopnosť EÚ a zachovať kvalitné pracovné miesta a znížiť zbytočnú administratívnu záťaž? Aké opatrenia prijmete na zabezpečenie toho, aby boli právne predpisy EÚ týkajúce sa prechodu na čistú energiu prispôsobené MSP? Aké opatrenia navrhnete v Akte na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu na podporu vedúcich európskych trhov v záujme rozvoja, výroby a šírenia čistých technológií v priemysle a aké finančné zdroje zmobilizujete na dosiahnutie tohto cieľa? Aké konkrétne stratégie plánujete zaviesť na urýchlenie povolvacích postupov pre kritické projekty s cieľom umožniť včasný pokrok pri plnení cieľov v oblasti klímy a zároveň zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia? Aké opatrenia predložíte na dosiahnutie rovnováhy medzi znížením závislosti od kritických surovín a posilnením európskej konkurencieschopnosti, obehovosti a zabezpečením dodržiavania prísnych environmentálnych noriem? Ako zabezpečíte, aby nový akt o obehovom hospodárstve obsahoval dostatočné konkrétne stimuly na dostatočné zvýšenie dopytu na trhu po druhotných materiáloch a na vytvorenie jednotného trhu s odpadom?

Európska zelená dohoda nasmerovala EÚ k tomu, aby sa stala klimaticky neutrálnym hospodárstvom efektívne využívajúcim zdroje. V Priemyselnom pláne Zelenej dohody sa v záujme urýchlenia transformácie predložili opatrenia na zvýšenie konkurencieschopnosti európskeho emisne neutrálneho priemyslu. Dohodou o čistom priemysle sa bude pokračovať v trende dekarbonizácie a súčasne industrializácie európskeho hospodárstva pri dosiahnutí väčšej odolnosti a strategickejšej autonómie.

Spolu s výkonnou podpredsedníčkou pre čistú, spravodlivú a konkurencieschopnú transformáciu a ďalšími členmi kolégia budeme pracovať na súbore iniciatív zameraných na zlepšenie udeľovania povolení a prístupu k infraštruktúre, prístupu k energii a surovinám, prístupu k financovaniu z verejných a zo súkromných zdrojov, prístupu k zručnostiam a technológiám. Dekarbonizáciu priemyslu urýchlime zjednodušením administratívnych postupov, rozvojom vedúcich trhov s udržateľnými a odolnými výrobkami, mobilizáciou súkromných finančných

prostriedkov na transformáciu, ako aj využívaním partnerstiev, posilnením nášho jednotného trhu a zabezpečením rovnakých podmienok.

Dohoda o čistom priemysle bude vychádzať z toho, čo sa dosiahlo v rámci posledného funkčného obdobia, a zabezpečí sa ňou účinné a efektívne vykonávanie bez vytvárania dodatočnej záťaže. Výraznejšie sa ňou prehĺbi ekonomické zdôvodnenie dekarbonizácie a podporí priemysel v jeho úsilí o inovácie a rozširovanie činností. Na tento účel by sa v nej mala venovať pozornosť všetkým aspektom tohto ekonomického zdôvodnenia, okrem iného vrátane: vnútorného a vonkajšieho trhu, financovania z verejných a zo súkromných zdrojov, sociálnych a priemyselných politík, finančných a legislatívnych nástrojov. Na žiadny z nich nemožno nazerať izolovane. Na to, aby sa transformácia rozbehla spravodlivým a účinným spôsobom, je nutná konzistentnosť a plná integrácia priemyselnej politiky. Okrem horizontálnych opatrení by sa pozornosť mala venovať niekoľkým odvetviám, ktoré uvádzate.

Po prvé, akt o obehovom hospodárstve bude kľúčovou súčasťou Dohody o čistom priemysle a v záujme jeho vypracovania budem úzko spolupracovať s komisárkou pre životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo. Cieľom je v prípade výrobkov a materiálov prejsť od lineárneho prístupu k prístupu založenému na životnom cykle. Zvýši sa tým ponuka druhotných surovín a dopyt po nich a vytvorí sa tak jednotný trh s odpadom, napríklad harmonizáciou kritérií stavu konca odpadu. Cena druhotných surovín je často vyššia ako cena primárnych surovín, pričom druhotné suroviny často sprevádzajú asymetrické informácie v celom hodnotovom reťazci a v ich prípade existuje obmedzený vnútorný trh pre rekuperáciu a recykláciu. Cieľom aktu o obehovom hospodárstve bude preto vytvoriť stimuly na využívanie druhotných surovín odstránením tohto zlyhania trhu.

Potenciál vidíme v týchto troch stavebných prvkoch: praktické vykonávanie komplexných právnych predpisov prijatých v minulom funkčnom období; využívanie pákového efektu jednotného trhu, napríklad tak, aby sa výrobcom druhotných surovín umožnil predaj ich výrobkov v celej EÚ; posilnenie ekonomiky prechodu na obehové hospodárstvo, podpora obehových výrobkov a obchodných modelov. Podarilo sa nám oddeliť hospodársky rast od emisií a môžeme to vyrovnať oddelením rastu od využívania zdrojov. Zvýšime tým našu konkurencieschopnosť a hospodársku výkonnosť a zároveň znížime našu environmentálnu stopu, závislosť od primárnych zdrojov a vplyv na biodiverzitu a znečistenie.

Po druhé, akt o kritických surovinách bude naďalej zohrávať ústrednú rolu. Posilnenie európskej konkurencieschopnosti si vyžaduje bezpečný a udržateľný prístup k surovinám. To zahŕňa zvýšenie ťažby a rafinácie surovín na európskom kontinente, ktorý oplýva mnohými aktívami s prísnyimi environmentálnymi normami, ako aj najinovatívnejšími spoločnosťami a technológiami. Znamená to aj podporu recyklácie primárnych surovín, aby sme tým mohli znížiť naše dovozné potreby a zároveň obmedziť našu environmentálnu stopu. V akte o obehovom hospodárstve sa pre druhotné suroviny navrhnu opatrenia na strane ponuky a dopytu, ako sú účinnejšie prístupy k rozšírenej zodpovednosti výrobcu, kritériá stavu konca odpadu, kritériá na recyklovaný obsah a verejné obstarávanie súvisiace s udržateľnosťou.

Po tretie, budem spolupracovať s komisárom pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast na akte na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu, ktorý je kľúčovým prvkom Dohody o čistom priemysle a ktorého účelom je podporiť vedúce európske trhy v oblasti rozvoja, výroby a šírenia čistých technológií v priemysle, a urýchlím procesy plánovania, verejného obstarávania a udeľovania povolení, najmä v energeticky náročných odvetviach. Poskytovaním pomoci priemyslu EÚ pri dekarbonizácii uplatňovaním technologicky neutrálneho prístupu sa zabezpečí aj jeho dlhodobá konkurencieschopnosť a zachovávajú sa kvalitné pracovné miesta.

Predvídateľnosť a rýchlota sú nevyhnutnosťou na uľahčenie investícií do priemyselných projektov. Na tento účel sa aktom o akcelératore dekarbonizácie uľahčia opatrenia v oblasti udeľovania povolení podľa vzoru aktu o emisne neutrálnom priemysle a aktu o kritických surovinách. Vďaka nim budú môcť strategické projekty čerpať výhody zo zjednodušeného udeľovania povolení a z „prioritného postavenie“ na vnútroštátnej úrovni bez toho, aby sa oslabili environmentálne a sociálne štandardy a štandardy v oblasti riadenia. S cieľom vypracovať tento nový rámec mám v úmysle úzko spolupracovať s členskými štátmi a príslušnými nástrojmi podporovať vnútroštátne a miestne správne orgány. Aktom na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu by sa takisto mali nasmerovať investície tam, kde sú najviac potrebné.

Samozrejme, že MSP zohrávajú kľúčovú úlohu v hospodárstve a udržateľnej transformácii. Budem pokračovať vo vykonávaní balíka pomoci pre MSP vrátane filtra MSP s cieľom pomôcť v počiatočných fázach tvorby politík

identifikovať návrhy, ktoré sú obzvlášť dôležité pre MSP, a zmiernujúce opatrenia špecifické pre jednotlivé iniciatívy. Takisto budeme uplatňovať novú kontrolu MSP, ako je podrobnejšie uvedené v mojej odpovedi na otázku č. 11.

Do dohody o čistom priemysle bude zahrnutých mnoho ďalších iniciatív, ako napríklad akčný plán pre prijateľné ceny energie. Čo je najdôležitejšie, Dohodou o čistom priemysle by sa mali vytvoriť vhodné podmienky, ktoré nielenže európskym spoločnostiam pomôžu stať sa nielen konkurencieschopnejšími v globálnom meradle, ale sa nimi aj zaistí, aby občania mali väčší prospech z transformácie na miestnej úrovni.

Ak budem potvrdený, budem sa s vami o týchto iniciatívach komunikovať. Riadne konzultácie sa uskutočnia aj so zainteresovanými stranami a s vnútroštátnymi orgánmi. A môžem Vás uistiť, že počas celého funkčného obdobia sa budem naďalej riadiť hlavnou zásadou primeranej a spravodlivej transformácie z geografického a sociálneho hľadiska.

7. Ako zabezpečíte účinné, úplné a včasné vykonávanie mechanizmu kompenzácie uhlíka na hraniciach (CBAM), pričom sa zabráni zbytočnej byrokracii a dvojitej ochrane? Aké opatrenia navrhnete na odstránenie potenciálnych medzier v dodávateľskom a odberateľskom trhu a na rozšírenie rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM v súlade s nariadením a zároveň na zabránenie úniku uhlíka v celom hodnotovom reťazci a na zohľadnenie situácie najmenej rozvinutých krajín?

Mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach (CBAM) je pre klímu veľmi dôležitým nástrojom. Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, budem spolupracovať s komisárom pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast, aby sme zabezpečili jeho úplné a včasné vykonávanie, pričom budeme osobitnú pozornosť venovať minimalizácii rizík jeho obchádzania a administratívnej záťaže, najmä v prípade MSP.

Finančné dôsledky mechanizmu CBAM sa začnú pociťovať od 1. januára 2026. Počas prebiehajúcej prechodnej fázy, ktorá sa začala v októbri 2023, Komisia dovozcom a vývozcom, ako aj príslušným vnútroštátnym orgánom poskytla podporu a usmernenia.

Čo najväčšiu účinnosť a efektívnosť vykonávacích opatrení môžeme zaistiť načúvaním zainteresovaným stranám vrátane podnikov a vnútroštátnych správnych orgánov, a to aj v rámci dialógov o vykonávaní, ale aj partnerom z tretích krajín a členom Klimatického klubu založeného v rámci skupiny G7.

Komisia takisto zohľadní skúsenosti získané počas súčasného prechodného obdobia s cieľom vykonať úpravy, najmä pokiaľ ide o zjednodušenie. Na tento účel do konca roka 2025 predložíme Európskemu parlamentu a Rade správu o preskúmaní.

Správa sa bude týkať všetkých aspektov stanovených v doložke o preskúmaní nariadenia a bude zahŕňať posúdenie možného rozšírenia rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM aj na nepriame emisie, riadenia mechanizmu CBAM a medzinárodného vplyvu nariadenia na rozvojové krajiny, a najmä na najmenej rozvinuté krajiny.

V nariadení sa stanovuje možnosť rozšíriť rozsah pôsobnosti mechanizmu CBAM tak, aby sa vzťahoval aj na iný tovar, pri ktorom hrozí riziko úniku uhlíka v rámci systému EU ETS, najmä na organické chemikálie a polyméry, emisie z prepravy tovaru a dopravných služieb, ako aj na iné vstupné materiály, tzv. prekursor. Ako sa vyžaduje v nariadení o mechanizme CBAM, zvážíme možnosti začlenenia výrobkov v ďalších častiach hodnotového reťazca aktuálneho tovaru CBAM. Môže to byť potrebné na to, aby sa zabránilo posunutiu úniku uhlíka do ďalších častí hodnotového reťazca a aby sa v oblasti ochrany klímy plne využil potenciál mechanizmu CBAM. Akékoľvek prípadné rozšírenie mechanizmu CBAM však musí byť založené na jasných kritériách a musí byť primerané cieľom mechanizmu. Okrem toho budem spolu s komisárom pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast priebežne posudzovať, ako riešiť možné obchádzanie mechanizmu CBAM, v čom colné orgány zohrávajú kľúčovú úlohu.

Komisia v súlade s požiadavkou spoluzákonodarcov posúdi aj riziko úniku uhlíka v prípade tovaru, na ktorý sa vzťahuje mechanizmus CBAM a ktorý sa vyrába v EÚ a vyváža do tretích krajín, najmä do tých, v ktorých sa systém EU ETS ani podobný mechanizmus stanovovania cien uhlíka neuplatňuje.

Pokiaľ ide o najmenej rozvinuté krajiny, mechanizmus CBAM neudeľuje najmenej rozvinutým krajinám výnimku, pretože by to namiesto podpory dekarbonizácie povzbudzoval k premiestňovaniu viac znečisťujúcich

priemyselných odvetví do týchto krajín. Zo štúdií Komisie vyplýva, že vývoz z najmenej rozvinutých krajín do EÚ v odvetviach, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus CBAM, je obmedzený. V prípade niektorých najmenej rozvinutých krajín však z vývozu do EÚ im môžu plynúť významné devízové príjmy a predstavovať významný podiel ich hrubého národného dôchodku. Spolu s ostatnými komisármi zabezpečím, aby Komisia s týmito krajinami naďalej úzko spolupracovala a podporovala ich pri prispôbovaní a príprave počas prechodného obdobia mechanizmu CBAM.

8. Aké sú Vaše priority v súvislosti s nadchádzajúcim balíkom opatrení pre chemický priemysel? Ako dosiahnete prechod na bezpečné a obehové ekologické chemikálie s nižšou spotrebou vody a energie a zároveň zabezpečíte dlhodobú predvídateľnosť pre investorov smerom k udržateľným inováciám? Kedy predložíte návrh na revíziu nariadenia REACH, ktorým sa zabezpečí zjednodušenie a zároveň sa zaručí zvýšená ochrana zdravia a životného prostredia a konkurencieschopný priemysel? Aký je Váš plán v oblasti PFAS s cieľom minimalizovať vystavenie ľudí a životného prostredia týmto látkam a zároveň zabezpečiť jasný a uskutočniteľný rámec pre priemysel tým, že sa zohľadnia základné použitia?

Balík opatrení pre chemický priemysel stanovený v politických usmerneniach bude mať kľúčový význam, pokiaľ ide o zabezpečenie ochrany ľudského zdravia a životného prostredia a konkurencieschopný priemysel EÚ. Na základe dlhoročných skúseností s vykonávaním nariadenia REACH a právnych predpisov o chemikáliách je jasné, že EÚ musí urýchliť procesy, znížiť byrokraciu a poskytnúť podnikom aj spotrebiteľom zrozumiteľnosť a istotu. Účelom balíka bude vytvorenie efektívnejšieho regulačného rámca, vďaka ktorému bude možné konať rýchlejšie s cieľom odstrániť škodlivé látky z trhu a zároveň poskytnúť väčšiu dlhodobú investičnú istotu európskym chemickým spoločnostiam patriacim k svetovej špičke.

Hoci môže byť EÚ hrdá na to, že má najpokročilejší regulačný rámec pre chemikálie na svete, určité aspekty treba ešte preskúmať. Vzhľadom na riziko, ktoré predstavujú určité chemikálie, a hospodárske výzvy, ktorým chemický priemysel čelí, je potrebný aktualizovaný a holistický prístup na podporu zelenej transformácie a dosiahnutie udržateľnej konkurencieschopnosti. Preto, ak budem potvrdený, budem spolupracovať s komisárkou pre životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo, aby sa v nadchádzajúcom balíku opatrení pre chemický priemysel vytýčili štyri priority:

1. Inovačné, udržateľné a bezpečné dodávateľské reťazce: EÚ musí neochvejne podporovať silný a odolný chemický priemysel, ktorý je kľúčom k vytváraniu rastu a prosperity v EÚ. Treba vytvoriť podporný rámec pre investície, ktoré stimulujú prechod na nové ekologické a digitálne riešenia vrátane čistých zdrojov energie a udržateľných uhlíkových surovín, ale aj bezpečných, obehových a udržateľných chemikálií. Bude si to vyžadovať jasné signály a dlhodobú predvídateľnosť pre investorov a možno to dosiahnuť podporou prístupu založenom na širšej spolupráci medzi verejnými orgánmi a priemyslom. Nahrádzanie škodlivých chemikálií by sa malo ďalej podporovať inováciami a prenosom znalostí v rámci prechodu priemyslu na bezpečnejšie alternatívy. Keďže chemikálie sú jadrom mnohých dodávateľských reťazcov, ktoré sú kľúčové pre transformáciu, musíme sa vyhnúť vytváraniu nových závislostí.

2. Zjednodušené a zefektívnené právne predpisy: Nariadenie REACH významne prispelo k zvýšeniu znalostí o chemikáliách prostredníctvom registrácie a hodnotenia, ako aj k riešeniu rizika, ktoré predstavujú určité chemikálie prostredníctvom autorizácií a obmedzení. Ukázalo sa však, že aj nariadenie REACH predstavuje priveľkú záťaž pre priemysel, najmä pre MSP. Legislatívnym návrhom na revíziu nariadenia REACH v roku 2025, ktorý bol vypracovaný v spolupráci s komisárkou pre životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo, by sa zosúladiť nariadenie REACH s prioritami zjednodušenia, zníženia zaťaženia a konkurencieschopnosti a umožnili by sa nevyhnutné dodatočné konzultácie s Parlamentom a všetkými príslušnými zainteresovanými stranami.

Revízia nariadenia REACH by sa mala zamerať na modernizáciu regulačného rámca, aby sa zvýšila udržateľná konkurencieschopnosť a bezpečnosť v EÚ bez ohrozenia ochrany ľudského zdravia a životného prostredia. V záujme zjednodušenia sa preskúma duálny systém autorizácií a obmedzení s cieľom podstatne znížiť potrebu individuálnych autorizácií. Ak by sme vychádzali najmä zo širších obmedzení, boli by sme schopní prijímať rozhodnutia rýchlejšie a transparentnejšie bez toho, aby bola ohrozená vysoká úroveň ochrany nášho zdravia a životného prostredia.

Okrem toho sa digitalizáciou budú podporovať MSP. Posilneným presadzovaním sa vytvoria rovnaké podmienky, a to aj v prípade online predaja, s cieľom zachovať konkurenčné postavenie spoločností z EÚ, ktoré dodržiavajú predpisy, a zabezpečí sa, aby dovážané výrobky spĺňali všetky príslušné normy. Zlepšením požiadaviek na informácie, napríklad o endokrinných disruptoroch, sa odstránia informačné medzery a zlepši sa kontrola rizík.

Budú sa podporovať testovacie metódy, pri ktorých sa nepoužívajú zvieratá, a testovanie na zvieratách sa bude minimalizovať. Okrem toho sa vykonávaním nedávno prijatých zmien smernice o priemyselných emisiách uľahčí oveľa efektívnejšie a obehovejšie využívanie vody v chemickom priemysle, ako aj zníženie vypúšťania škodlivých látok do vody.

Napokon, s cieľom doplniť revíziu nariadenia REACH a predchádzajúce iniciatívy navrhnuté Komisiou, ako napríklad „jedna látka – jedno hodnotenie“, legislatívnym návrhom základného nariadenia pre Európsku chemickú agentúru sa posilní riadenie agentúry, urýchlia jej postupy a zvýši jej finančnú udržateľnosť, čo je naliehavé.

3. Súdržnosť politik: Európsky chemický priemysel čelí rastúcemu počtu regulačných požiadaviek, ktoré sú samé osebe opodstatnené, no môžu spôsobiť nekonzistentnosť a duplicitu medzi rôznymi právnymi predpismi. Aby sme zabezpečili, že kumulatívna záťaž nebude brániť konkurencieschopnosti a inovačnému potenciálu EÚ, potrebujeme lepšiu koordináciu na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni, ako aj holistickejší prístup. Preto by som spolu s komisárkou pre životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo dôrazne podporoval a uľahčoval včasné diskusie medzi orgánmi EÚ a vnútroštátnymi orgánmi o spoločných prioritách a najvhodnejších politických opatreniach pre chemikálie, aby sa zabezpečil súlad medzi nariadením REACH a inými právnymi predpismi. Takáto koordinácia by bola takisto prínosom pre zdravie a životné prostredie.

4. Zrozumiteľnosť v oblasti PFAS: Ako som uviedol v mojom poverovacom liste, ak budem potvrdený, zaväzujem sa, že spolu s komisárkou pre životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo včas poskytneme objasnenie procesu obmedzovania chemikálií PFAS podľa nariadenia REACH. Tieto chemikálie si vyžadujú osobitnú pozornosť vzhľadom na veľký počet prípadov kontaminácie pôdy a vody, a to aj pitnej vody. Preto už Komisia podnikla významné kroky na kontrolu rizík vyplývajúcich z chemikálií PFAS prostredníctvom obmedzení spotrebiteľského použitia a iných opatrení podľa nariadenia REACH, ako aj prísnejších limitov pre chemikálie PFAS v pitnej vode a kontrol povrchovej a podzemnej vody. Budem sa snažiť čo najrýchlejšie dopracovať ku konečnému rozhodnutiu o súčasnej iniciatíve viacerých členských štátov obmedziť chemikálie PFAS s cieľom chrániť zdravie našich občanov a životné prostredie, pričom v záujme jasnosti a predvídateľnosti si už vymieňame určité základné usmernenia. Budem sa usilovať o zákaz používania chemikálií PFAS na spotrebiteľské použitie, ako je kozmetika, materiály prichádzajúce do styku s potravinami a odevy do vonkajšieho prostredia.

Ak nie sú k dispozícii primerané alternatívy z hľadiska vlastností a bezpečnosti, podporil by som ďalšie používanie chemikálií PFAS v priemyselných aplikáciách, najmä kritických, za prísne kontrolovaných podmienok, kým sa nenájdu prijateľné náhrady, spolu s prísnyimi pravidlami pre emisie a likvidáciu, aby sa obmedzilo ich vypúšťanie do životného prostredia, a s jasnými stimulmi na inováciu a rozvoj udržateľných náhrad. Kritickosť určitých priemyselných odvetví pre našu spoločnosť bola uznaná v oznámení Komisie o nevyhnutnom použití z apríla 2024 a chemikálie PFAS sa vo veľkej miere používajú v mnohých priemyselných aplikáciách, ktoré sú kritické, napr. v odvetviach obrany, polovodičov, čistých technológií alebo medicíny.

Otázky Výboru pre priemysel, výskum a energetiku

9. Akú máte víziu pre Vaše portfólio nad rámec Vášho poverovacieho listu a aký odkaz by ste chceli zanechať? Aké legislatívne návrhy a iné iniciatívy navrhnete kolégiu komisárov na prijatie v nasledujúcich piatich rokoch, a najmä v prvých 100 dňoch? Ako zabezpečíte, aby tieto návrhy, ako aj vykonávanie existujúcich právnych predpisov posilnili európsku konkurencieschopnosť? Plánujete vychádzať pri týchto legislatívnych návrhoch z osobitných posúdení vplyvu? Aké sú Vaše plány, najmä pokiaľ ide o Dohodu o čistom priemysle, plán európskej prosperity, akt na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu, Európsky fond pre konkurencieschopnosť a akt o obehovom hospodárstve? Aké finančné zdroje by podľa vás mali byť pridelené na tieto iniciatívy? Ako budete financovať najmä Európsky fond pre konkurencieschopnosť bez toho, aby boli dotknuté existujúce záväzky týkajúce sa iných politik EÚ? Aká by podľa Vášho názoru mala byť hospodárska logika a financovanie potrieb priemyslu, ktoré by mal riešiť Európsky fond pre konkurencieschopnosť? Ako podľa Vás tieto iniciatívy súvisia s aktom o emisne neutrálnom priemysle, aktom o kritických surovinách (CRMA), platformou STEP, ako aj s cieľom zníženia emisií do roku 2040? Ako plánujete riešiť sociálne aspekty týchto iniciatív? Ako budete v rovnakej súvislosti riešiť aj náklady na energiu a energetickú efektívnosť, využívanie obnoviteľných a iných zdrojov energie? Aká je Vaša vízia nástroja na koordináciu konkurencieschopnosti a ako by mal fungovať, aby ste mohli plniť úlohy stanovené vo Vašom poverovacom liste?

Európa má silnú výrobnú základňu a silné postavenie na svetových trhoch. Automobilový, chemický a farmaceutický priemysel sú odvetvia vyznačujúce sa excelentnosťou, no čelia značnej celosvetovej konkurencii. Hrozí, že EÚ bude zaostávať v oblasti digitálnych a čistých inovácií, ako aj v oblasti konkurencieschopnosti energeticky náročných odvetví. Pretože ceny energií sú v Európe výrazne vyššie ako v iných ekonomikách. Pretože Európa je dobrá v inováciách, ale nie až tak dobrá pri šírení inovačných výrobkov a ich uvádzaní na trh. Pretože sa v dôsledku súčasného geopolitického kontextu prehĺbili riziká spojené so strategickými závislosťami. To všetko je dôvod na to, aby sa naša priemyselná stratégia opäť dostala na prvé miesto európskej agendy.

Mojím poslaním je, aby sa konkurencieschopnosť stala prostriedkom a prosperita cieľom. Našou ambíciou je, aby sme na konci tohto funkčného obdobia mali vytvorené správne podmienky pre rast európskych spoločností a na to, aby mali profitovali z novej dynamiky, ktorá môže podporiť prosperitu súčasných a budúcich generácií. Som pevne presvedčený, že dekarbonizáciu možno premeniť na zdroj rastu a zamestnanosti. Takisto som presvedčený, že aby EÚ uspela musí konať spoločne, a nie ako 27 samostatných členských štátov. Na dosiahnutie tohto cieľa budem osobitný dôraz klásť na zabezpečenie konzistentnosti vo všetkých našich politikách a zároveň budem v strategických odvetviach prijímať iniciatívy robené na mieru.

S prihliadnutím na to stanovím v prvých 100 dňoch mandátu celkové smerovanie v rámci Dohody o čistom priemysle, ktorú v prípade môjho potvrdenia do funkcie predložím spolu s výkonnou podpredsedníčkou pre čistú, spravodlivú a konkurencieschopnú transformáciu a komisárom pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast. Bude kľúčovou súčasťou širšieho plánu európskej prosperity stanoveného v politických usmerneniach zvolenej predsedníčky von der Leyenovej. Ako sa podrobnejšie uvádza v mojej odpovedi na otázku č. 6, Dohodou o čistom priemysle sa na nasledujúce roky stanovujú opatrenia na dekarbonizáciu priemyslu, okrem iného aj znížením byrokracie, zabezpečením prístupu k cenovo dostupnej energii a surovinám, vytváraním dopytu a vedúcich trhov, mobilizáciou ďalších súkromných investícií a riešením nekalých obchodných praktík. Ako taká bude kľúčovým faktorom na ceste Európy ku klimatickej neutralite, a to prostredníctvom konkurencieschopnejšieho priemyslu.

Lepšia regulácia a dôsledné vykonávanie bude mimoriadne dôležitá pre efektívny a zjednodušený regulačný rámec, ako aj pre priaznivé podnikateľské prostredie na jednotnom trhu. Zaväzujem sa tvoriť politiku založenú na dôkazoch, ktorá prispieva ku konkurencieschopnosti EÚ. Preskúmam právne predpisy v rámci mojej pôsobnosti s cieľom odstrániť akékoľvek prieniky, znížiť zaťaženie a uľahčiť čo najlepšie využívanie digitálnych nástrojov.

Takisto sa musíme zamerať na priority našej priemyselnej politiky, aby sme zmobilizovali investície zo súkromných zdrojov a znížili pre ne riziko v záujme našich spoločných cieľov. Ako sa podrobnejšie uvádza v mojej odpovedi na otázky č. 4 a 16, v kontexte budúceho viacročného finančného rámca sa to podporí najmä prostredníctvom Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť. V súčasnosti sú investície v Európe príliš roztrieštené a EÚ zápasí s veľkou investičnou medzerou, a to aj s ich rozšírením. Ďalší viacročný finančný rámec je príležitosťou, aby sme finančné prostriedky vynakladali cielenejšie, jednoduchšie a účinnejšie a aby zahŕňal pilier konkurencieschopnosti. Mal by európskym podnikom uľahčiť prístup k rôznym možnostiam financovania. Ak budem potvrdený, jednou z mojich hlavných priorít bude vybudovanie Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, na čom budem úzko spolupracovať s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu, ostatnými členmi kolégia, ako aj s Parlamentom a Radou.

Ako sa uvádza v mojej odpovedi na otázku č. 10, vykonávanie aktu o emisne neutrálnom priemysle a aktu o kritických surovinách bude mať zásadný význam, pokiaľ ide o naše úsilie zvýšiť odolnosť a konkurencieschopnosť Európy. Tieto nástroje sa venujú dôležitým aspektom konkurencieschopnosti priemyslu vrátane zjednodušenia udeľovania povolení, prístupu k bezpečným dodávkam surovín a prístupu na trhy. Veľmi dobre viem, akú dôležitú prácu táto snemovňa vykonala v predchádzajúcom funkčnom období, a budem pracovať na tom, aby sa zabezpečilo ich rýchle vykonávanie, ako aj to, aby Dohoda o čistom priemysle na nich a ďalších súvisiacich iniciatívach vrátane platformy STEP stávala.

Pokiaľ ide o európsky právny predpis v oblasti klímy, Komisia pod vedením komisára pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast navrhne zmenu s cieľom zahrnúť cieľ čistého zníženia emisií do roku 2040 o 90 %.

Ako sa uvádza v mojej odpovedi na otázku č. 4, nástrojom na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti sa podporí zosúladenie investičných priorít vo všetkých členských štátoch a na európskej úrovni. Mal by vychádzať z práce vykonanej prostredníctvom existujúcich nástrojov, ako je výročná správa o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti a európsky semester. Výsledkami tohto zosúladenia by sa mal následne stimulovať výber

viacnárodných projektov, ako sú dôležité projekty spoločného európskeho záujmu, ktoré majú v našej priemyselnej stratégii najväčší význam.

Keď sa to tak vezme, tak naozajstný úžitok z tohto úsilia budú mať Európania. Inovačné a konkurencieschopné podniky zabezpečujú stabilné a kvalitné pracovné miesta vo všetkých regiónoch, a to priamo aj nepriamo. Vďaka hospodárskemu a priemyselnému rastu môžu členské štáty financovať svoje sociálne modely. Zelenou transformáciou a prechodom na čistú energiu sa zlepšuje ich zdravie a zvyšuje blahobyť. Sú to kľúčové podmienky prosperity našej spoločnosti a nášho kontinentu.

V súlade s tým budú zručnosti a sociálny rozmer výrazným komponentom Dohody o čistom priemysle, pričom sa na nikoho a na žiadne miesto nezabudne. Potrebujeme primeranú a spravodlivú transformáciu. Budem podporovať prácu výkonnej podpredsedníčky pre ľudí, zručnosti a pripravenosť, aby sa vybudovala Únie zručností, a to posilnením zvyšovania úrovne zručností a odbornej prípravy prispôsobenej priemyslu, ako aj vzájomného uznávania kvalifikácií. Sociálnemu dialógu prisudzujem veľký význam. Nielenže sa v jeho rámci vytvára väčšia zodpovednosť za transformáciu a jej akceptovanie, ale aj rozhodnutia prijímané spolu so zamestnancami a ich zástupcami sú udržateľnejšie.

Pokiaľ ide o náklady na energiu a energetickú efektívnosť, cieľom Dohody o čistom priemysle bude aj riešenie tejto výzvy, konkrétne prostredníctvom plánu pre cenovo dostupnú energiu vypracovaného komisárom pre energetiku a bývanie. Budem sa usilovať, aby som zabezpečil zníženie cien aj emisií CO₂.

V neposlednom rade niet pochýb o tom, že dlhodobú konkurencieschopnosť Európy nezabezpečíme, ak z dovážaných fosílnych palív neprejdeme na čisté, konkurencieschopné a obehové hospodárstvo. A malo by sa tak stať čo najrýchlejšie.

10. Aké opatrenia plánujete na účinné vykonávanie aktu o kritických surovinách a aktu o emisne neutrálnom priemysle s cieľom posilniť európsku konkurencieschopnosť? Aké by mali byť ďalšie kroky na dokončenie týchto právnych predpisov v rámci širšieho rozsahu európskej strategicko-ekonomického rámca a nad jeho rámec? Ako plánujete konkrétne posilniť hodnotové reťazce súvisiace s aktom o emisne neutrálnom priemysle a podporiť efektívne využívanie zdrojov v kontexte aktu o kritických surovinách? Ako prispejete k vytvoreniu vedúcich trhov pre čisté technológie? Aké ďalšie opatrenia navrhnete na uvoľnenie dlhodobých investícií a posilnenie konkurencieschopnosti, odolnosti a autonómie priemyslu EÚ vrátane výroby v oblasti obrany pri súčasnom zachovaní európskeho sociálneho modelu? Aké sektorové a horizontálne opatrenia plánujete na podporu európskeho priemyslu? Aké budú Vaše kritériá na vymedzenie konkrétnych zraniteľností Európy v určitých odvetviach a na smerovanie Vašich opatrení na ochranu európskeho priemyslu pred nekalou vonkajšou hospodárskou súťažou? Aké konkrétne opatrenia by podľa Vás mali byť zahrnuté do akčného plánu pre oceľ a kovy? Ktoré odvetvia a technológie by podľa Vás mali byť zahrnuté do nových dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu a ako by sa tým podporila priemyselná stratégia EÚ a MSP? Ako plánujete revidovať pravidlá verejného obstarávania s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok a podporiť používanie európskych výrobkov v určitých strategických odvetviach a technológiách v prospech všetkých členských štátov? Aké kritériá použijete na identifikáciu týchto strategických odvetví a technológií? Ako prispejete k akčnému plánu pre automobilový priemysel? Máte nejaké osobitné plány pre PFAS?

Akt o emisne neutrálnom priemysle a akt o kritických surovinách sa venujú dôležitým aspektom, ako je konkurencieschopnosť priemyslu vrátane zjednodušenia udeľovania povolení, prístup k bezpečným dodávkam surovín, rekvalifikácia a zvyšovanie úrovne zručností európskej pracovnej sily a prístup na trhy. Ak budem potvrdený, zabezpečíme, aby priniesli požadované výsledky: dohodnuté harmonogramy udeľovania povolení, prvý súbor strategických projektov podľa aktu o kritických surovinách vybraných začiatkom roka 2025 a podpora pre verejných a súkromných investorov, aby sa ich dostali do praxe. Takisto sa budem usilovať o zabezpečenie rýchleho prijatia vykonávacích právnych predpisov potrebných na to, aby členské štáty začali uplatňovať ambiciózne necenové kritériá vo verejnom obstarávaní a pri aukciách energie z obnoviteľných zdrojov, čo je dôležitý prvý krok k vytváraniu vedúcich trhov s čistými technológiami.

Budeme dohliadať na zriadenie platformy pre kritické suroviny, ktorej poskytneme prostriedky a zdroje na podporu spoločného nákupu a riadenie strategických zásob. V záujme podpory obehovosti sa úplným vykonávaním opatrení v oblasti recyklovateľnosti a recyklovaného obsahu a uvedených v akte o kritických surovinách a právnych predpisoch o batériách a ekodizajne, zvýši dostupnosť a využívanie druhotných surovín. Aby sme však tento cieľ plne dosiahli, musíme vytvoriť aj skutočný jednotný trh s odpadom a druhotnými surovinami a, ako som uviedol v mojej odpovedi na otázku č. 6, v spolupráci s komisárkou pre životné prostredie,

odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo zabezpečíme, aby to sa na základe aktu o obehovom hospodárstve takýto trh vytvoril.

Na celkovejšie posilnenie konkurencieschopnosti, odolnosti a otvorenej strategickej autonómie musíme vytvoriť správne podmienky pre naše spoločnosti, aby mohli investovať, dekarbonizovať a stať sa konkurencieschopnejšími. Na tento účel počas prvých sto dní v úrade pomôžem predložiť Dohodu o čistom priemysle, ako sa uvádzam v odpovedi na otázku č. 6.

Okrem toho v súlade s mojím poverovacím listom vypracujeme horizontálnu stratégiu na prehĺbenie jednotného trhu a odstránenie prekážok, aby sme spoločnostiam pomohli pri rozširovaní ich činnosti, ako sa podrobnejšie uvádza v mojej odpovedi na otázku č. 12, a navrhne Európsky fond pre konkurencieschopnosť, aby sme zabezpečili investície do strategických technológií a odvetví, ako sa uvádza v mojej odpovedi na otázku č. 16.

Čo je dôležité, identifikovaním konkrétnych zraniteľných miest Európy má kľúčový význam pre prijatie politických intervencií. Ako som uviedol v mojej odpovedi na otázku č. 15, dôraz budem kladť na monitorovanie rizík dodávateľského reťazca a predvídanie narušení, najmä zameraním sa na existujúce a potenciálne strategické závislosti, obzvlášť od jednej krajiny. V záujme zabezpečenia odolnosti nášho dodávateľského reťazca budeme prednostne posudzovať riziká v kritických ekosystémoch, ako sú energeticky náročné priemyselné odvetvia, zdravotníctvo, digitálne technológie a elektronika (ako sú čipy, kvantové počítače, superpočítače a umelá inteligencia), energia z obnoviteľných zdrojov, elektrické vozidlá, letectvo a obrana. Pri hľadaní vhodných riešení budem vychádzať z nášho prístupu ku kritickým surovinám.

Na zabezpečenie rovnakých podmienok na medzinárodnej úrovni a účinnej ochrany európskeho priemyslu pred nekalou vonkajšou hospodárskou súťažou bude treba zaviesť úplný súbor nástrojov v oblasti politiky obchodu a hospodárskej súťaže, ako je systematické presadzovanie nástrojov na ochranu obchodu, a ich posilnenie v prípade potreby spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami WTO. Na viaceré výrobky čistých technológií, ktoré prispievajú k cieľom Európskej zelenej dohody, sa už vzťahujú opatrenia na ochranu obchodu vrátane oceľových stožiarov pre veterné turbíny a elektrických bicyklov, ako aj elektrických vozidiel na batériu. Naša obchodná politika musí byť zosúladená s našou priemyselnou politikou.

Pokiaľ ide o odvetvové opatrenia, vypracujem osobitný akčný plán pre oceľ a kovy, v ktorom sa stanovujú odvážne opatrenia na riešenie najnaliehavejších potrieb a zaistenie dlhodobej životaschopnosti odvetvia, a to na základe výsledkov dialógov o prechode na čistú energiu a plánu transformácie kovospracujúceho priemyslu. Akčným plánom by sa mal riešiť negatívne účinky celosvetovej nadmernej kapacity a vysokých cien energie. Takisto by sa ním malo zabezpečiť, aby obchodná politika ďalej prispievala k dlhodobej konkurencieschopnosti a dekarbonizácii priemyslu.

Súbežne s tým budem s komisárom pre udržateľnú dopravu a cestovný ruch pracovať na rozsiahlom akčnom pláne pre automobilový priemysel, ktorý prechádza zásadnou transformáciou na elektrické a autonómne vozidlá. Tento priemysel čelí mnohým problémom vrátane vysokých výrobných nákladov, nadmerných kapacít v tretích krajinách a oslabenia dopytu. Musíme vyvinúť oveľa väčšie úsilie na riešenie týchto výziev, na zabezpečenie nepretržitej podpory dodávateľského reťazca v oblasti batérií a celkového dodávateľského reťazca, na zavedenie súdržného rámca pre automobilový priemysel vrátane jeho digitalizácie. Znamená to aj aktualizáciu rámca pre typové schvaľovanie motorových vozidiel, aby sa umožnilo zavádzanie autonómnych vozidiel a lepšie využíval hospodársky potenciál údajov o vozidlách.

Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu sa osvedčili ako katalyzátor investícií a zmobilizovali viac ako 100 miliárd EUR v strategických odvetviach, ako sú mikroelektronika, batérie, vodík, cloud a zdravotníctvo. Mojou prioritou bude spolupráca s členskými štátmi na identifikácii vhodných technológií pre budúce dôležité projekty spoločného európskeho záujmu. V októbri 2023 Komisia zriadila Spoločné európske fórum, v rámci ktorého prebiehajú intenzívne diskusie. Ako kandidáti sa objavili viaceré sľubné technológie, ako sú progresívne materiály pre čisté technológie, umelá inteligencia alebo technológie v oblasti jadrovej energie. Spolu s výkonnou podpredsedníčkou pre čistú, spravodlivú a konkurencieschopnú transformáciu sa budem usilovať túto prácu urýchliť, aby sa vypracovali nové návrhy dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu a považujem nad tým, ako čo najlepšie využiť rozpočet EÚ na podporu dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v rámci budúceho Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť. Takisto budem spolupracovať s výkonnou podpredsedníčkou pre čistú, spravodlivú a konkurencieschopnú transformáciu a členskými štátmi, aby sa umožnilo rýchle oznamovanie a schvaľovanie nových dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu.

Verejné obstarávanie bude ďalším dôležitým činiteľom slúžiacim na vytvorenie vedúcich trhov s čistými a strategickými technológiami. Ako podrobnejšie uvádzam v odpovedi na otázku č. 14, mám v úmysle pripraviť revíziu smernice o verejnom obstarávaní, ktorá sa prednostne zameria na odolnosť v určitých strategických odvetviach a technológiách.

Pokiaľ ide o chemikálie PFAS, odkazujem na moju odpoveď na otázku č. 8, kde objasňujem obmedzenie chemikálií PFAS podľa nariadenia REACH.

Napokon, v úsilí o zlepšenie konkurencieschopnosti a prosperity priemyslu budem pamätať aj na širšie spoločenské a celosvetové ciele. Opatrenia v oblasti konkurencieschopnosti môžu byť kľúčovými faktormi umožňujúcimi klimatickú transformáciu a vytváranie kvalitných pracovných miest, ak sa bude uskutočňovať správne.

11. Ako plánujete riešiť regulačné otázky, ktoré majú vplyv na spoločnosti, najmä MSP, a to aj keď pôsobia cezhranične? Ako plánujete zabezpečiť, aby MSP mali prínos z plánu strategickej autonómie? Aké právne dôsledky bude mať zavedenie novej kategórie malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou na existujúce a budúce právne predpisy EÚ? Aké budú kritériá na vymedzenie malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou? Bude to samostatné záväznú právne vymedzenie alebo sa existujúce právne kategórie (napr. vymedzenie MSP EÚ) rozšíria tak, aby zahrňali túto novú kategóriu? Aké konkrétne plány plánujete na urýchlenie, súdržnosť a zjednodušenie kľúčových politických priorit s cieľom znížiť administratívnu záťaž a zjednodušiť vykonávanie, podávanie správ a povoľovanie? Ako konkrétne chcete vykonávať „novú kontrolu vhodnosti z hľadiska MSP a konkurencieschopnosti“?

Malé a stredné podniky sú silou hospodárstva EÚ. V záujme dlhodobej konkurencieschopnosti EÚ im treba pomôcť rásť a dosiahnuť vyššiu produktivitu.

Na MSP obzvlášť dolieha regulačná záťaž, keďže na administratívne úlohy majú zvyčajne obmedzené zdroje. Ak budem potvrdený, budem pracovať na vytvorení osobitného pasu pre MSP s cieľom znížiť administratívnu záťaž a náklady jednoduchým osvedčením statusu spoločnosti ako MSP, čím sa uvoľní čas a zdroje a ich podnikanie. Zároveň by to verejným orgánom umožnilo jednoduchšie spracúvanie a riešenie.

Spoločne s komisárom pre demokraciu, spravodlivosť a právny štát budeme vyvíjať úsilie, pokiaľ ide o vypracovanie tzv. 28. režimu, ktorý pomôže inovačným spoločnostiam rásť a využívať výhody jednoduchšieho a harmonizovaného súboru pravidiel v celej únii. V súlade s politickými usmerneniami sa do správy o právnom štáte doplní rozmer jednotného trhu, v rámci ktorého sa pozornosť bude venovať otázkam týkajúcim sa spoločností pôsobiacich cezhranične, a to najmä MSP.

Ak budem potvrdený, spolu s komisárkou pre startupy, výskum a inovácie zavedieme európsky inovačný akt a stratégiu EÚ pre startupy a scaleupy s cieľom zefektívniť náš regulačný rámec a uľahčiť startupom a scaleupom prístup k rizikovému kapitálu.

MSP majú takisto zásadný význam, pokiaľ ide o dosiahnutie otvorenej strategickej autonómie, keďže zohrávajú kľúčovú úlohu pri budovaní odolných a diverzifikovaných dodávateľských reťazcov. Ak budem potvrdený, zabezpečím, aby MSP mohli využívať cieľnú podporu a úsilie o zabezpečenie dostupnosti kritických vstupov, ktoré sú nevyhnutné pre ich odolnosť.

Rýchlosť, súdržnosť a zjednodušenie právnych predpisov EÚ, ako aj jednoduchý prístup k finančným nástrojom EÚ majú zásadný význam, aby Európa opätovne získala konkurenčnú výhodu, a budú hlavnou prioritou môjho portfólia. Ak budem potvrdený, budem preto klásť dôraz na zníženie zaťaženia, ako sú oznamovacie povinnosti a administratívne náklady. V prípade môjho potvrdenia vo funkcii budem spolupracovať/pracovať aj s ostatnými členmi kolégia, a najmä s komisárom pre vykonávanie a zjednodušenie, s cieľom vykonávať záťažové testy *acquis* v oblasti jednotného trhu a predkladať návrhy na odstránenie akýchkoľvek priekopov a rozporov, ako aj dosiahnuť plnú digitálnu kompatibilitu pri zachovaní prísnych noriem.

Ako som uviedol v mojom poverovacom liste, budem sa usilovať o zavedenie vymedzenia novej kategórie malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou na základe počtu zamestnancov, ako aj finančných príjmov, vďaka čomu by zase Komisia a spoluzákonodarcovia mohli prijať osobitné pravidlá pre takéto malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou, keď to bude potrebné a odôvodnené.

Okrem toho mám v úmysle v plnej miere využiť normalizáciu a digitalizáciu, aby informácie v digitálnom formáte boli štandardom a boli predkladané len raz, čím sa vytvorí zjednodušujúce a zefektívňujúce regulačné prostredie, a to od podávania správ až po udeľovanie povolení. Uľahčenie dodržiavania predpisov je nevyhnutnosťou a môžeme to dosiahnuť prechodom od informačných tokov založených na dokumentoch k informačným tokom založeným na údajoch. V tejto súvislosti sa budem snažiť ďalej využívať inteligentné digitálne nástroje, pokiaľ ide o elektronickú fakturáciu, digitálny pas výrobku a jednotnú digitálnu bránu.

Naše politiky musia podporovať konkurencieschopnosť a zohľadňovať potreby MSP. Napokon, nová kontrola vhodnosti z hľadiska MSP a konkurencieschopnosti – na ktorej, ak budem potvrdený, budem spolupracovať s komisárom pre vykonávanie a zjednodušenie – nám pomôže navrhnúť budúce právne predpisy tak, aby sa zvýšila konkurencieschopnosť spoločností EÚ vrátane MSP a predišlo sa zbytočnej záťaži a zároveň sa zachovali prísne normy.

Po prvé, nová kontrola vhodnosti z hľadiska konkurencieschopnosti, ktorá bude sprevádzať všetky posúdenia vplyvu, bude založená na súbore kľúčových ukazovateľov vrátane nákladovej/cenovej konkurencieschopnosti, medzinárodnej konkurencieschopnosti, inovačnej schopnosti a vplyvu na konkurencieschopnosť MSP. Jej súčasťou bude hlbšia analýza vplyvov návrhu, pričom sa zohľadní zdravie odvetví najviac postihnutých medzinárodnou hospodárskou súťažou a relevantných pre daný návrh. V rámci kontroly sa zohľadnia aj požadované zmierňujúce opatrenia, a to v rozsahu, v akom sa zistia problémy s konkurencieschopnosťou odvetví.

Po druhé, v našej analýze ďalej posilníme rozmer MSP prostredníctvom novej kontroly vhodnosti z hľadiska MSP. V rámci tejto novej kontroly Komisia zváži potreby MSP počas celého politického cyklu, najmä v prvých fázach procesu tvorby politiky. Komisia takisto vykoná špecializovanú analýzu vplyvov na MSP vo všetkých ich hodnoteniach a kontrolách vhodnosti. Na základe tohto spätného posúdenia budeme môcť vyvodit' cenné ponaučenia s cieľom zjednodušiť a znížiť zaťaženie v prípade budúcich politík relevantných pre MSP.

Pre mňa má zásadný význam, aby sa rozmer MSP systematicky zohľadňoval v každom kroku rozhodovacieho procesu. V súčasnosti sa nedostatočne zohľadňujú kumulatívne, ako aj nepriame vplyvy návrhu, a to cez účinky prenosu zaťaženia v hodnotovom reťazci, ako aj jeho vplyvu na dynamiku trhu. Ak budem potvrdený, budem pripravený spolupracovať s Parlamentom, Radou a ďalšími zainteresovanými stranami na zabezpečení toho, aby politiky zamerané na MSP ich podporovali a aby pre ne nepredstavovali neprimeranú záťaž.

Otázky Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

12. Predsedníčka Komisie vo svojich politických usmerneniach na toto nové funkčné obdobie a v poverovacom liste, ktorý Vám adresovala, zdôrazňuje, že jednotný trh je kľúčovým pilierom EÚ a že na jeho prehĺbenie je potrebný nový impulz, najmä v sektore služieb, kde stále pretrvávajú mnohé prekážky, aby sa zabezpečila prosperita EÚ. Aké opatrenia vrátane legislatívnych opatrení plánujete podniknúť v oblasti voľného pohybu služieb a tovaru a ako by nová stratégia jednotného trhu prispela k dosiahnutiu tejto novej dynamiky, ďalšej integrácii jednotného trhu, zníženiu neodôvodnených prekážok, administratívnej záťaže a oznamovacej povinnosti a zároveň k posilneniu postavenia a ochrane spotrebiteľov, podpore podnikania a zvýšeniu globálnej konkurencieschopnosti EÚ v nadchádzajúcich desaťročiach? Ako plánujete zvýšiť bezpečnosť výrobkov a spravodlivú hospodársku súťaž na jednotnom trhu v súvislosti s výrobkami pochádzajúcimi z tretích krajín aj so zameraním na platformy elektronického obchodu tretích krajín, ktoré zaplavujú EÚ výrobkami, ktoré často nespĺňajú normy EÚ, a zároveň sa vyhýbajú clám?

Jednotný trh je nedostatočne využívaným pokladom. A z najnovšej správy, ktorú predložil Enrico Letta, jasne vyplýva, že vytvorenie skutočne integrovaného jednotného trhu má zásadný význam pre európsku konkurencieschopnosť. Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, urobím všetko pre prehĺbenie jednotného trhu, aby sa zvýšila produktivita Európy, podporila naša prosperita a sociálne trhové hospodárstvo, dosiahla spravodlivá zelená a digitálna transformácia a zabezpečili rovnaké podmienky, pri ktorých sa na nikoho nezabudne.

Preto do júna 2025 vypracujem na základe faktov a potrieb podnikov, pracovníkov a občanov stratégiu jednotného trhu s cieľom vytvoriť nový impulz pre modernizovaný jednotný trh s tovarom a službami. Budem sa usilovať o odstránenie existujúcich regulačných a administratívnych prekážok a predchádzanie novým prekážkam a zároveň zabezpečiť dobré fungovanie jednotného trhu a podporovať vzostupnú konvergenciu. Mojou prioritou ďalej bude zjednodušiť legislatívny rámec, uľahčiť jeho dodržiavanie a zabezpečiť správne vykonávanie vo všetkých členských štátoch. Pri mojej činnosti sa budem riadiť štyrmi hlavnými prioritami:

Po prvé, prevencia: Zvážim potrebu aktu o predchádzaní prekážkam na jednotnom trhu, ako je podrobnejšie rozvádzam v mojej odpovedi na otázku č. 13, a to s cieľom posilniť systém oznamovania.

Po druhé, spolupráca: Prehlbím rozsiahlu spoluprácu s členskými štátmi zapojenými do pracovnej skupiny pre presadzovanie jednotného trhu a siete SOLVIT s cieľom riešiť veľmi konkrétne prekážky, s ktorými sa stretávajú občania a podniky. Hoci naše spoločné úsilie s členskými štátmi už prinieslo konkrétne výsledky, na odstránenie zostávajúcich prekážok, ktoré poškodzujú konkurencieschopnosť našich podnikov, treba vyvinúť viac úsilia a politickej angažovanosti.

Po tretie, digitalizácia: Budem podporovať digitálne služby ako štandard, pričom budem venovať osobitnú pozornosť interoperabilite a uplatňovaniu zásady „jedenkrát a dost“. Dodržiavanie nevyhnutných povinností v oblasti oznamovania sa zjednoduší vďaka pokroku v prechode od informačných tokov založených na dokumentoch k informačným tokom založeným na údajoch a k zvýšenému využívaniu inteligentných digitálnych nástrojov.

Po štvrté, presadzovanie: V prípade potreby by sa mali uplatňovať nápravné opatrenia na riešenie prekážok na jednotnom trhu a zabezpečenie správneho vykonávania pravidiel EÚ. V tejto súvislosti sa domnievam, že by sme sa mali zamyslieť nad tým, ako rýchlejšie spustiť opatrenia na presadzovanie práva v tých prípadoch, keď spoločnostiam a občanom hrozí, že utrpia významné hospodárske škody z dôvodu nedodržovania pravidiel EÚ členskými štátmi.

My všetci nesieme zodpovednosť za vykonávanie našich spoločných pravidiel. Preto bude mojou najvyššou prioritou úzka spolupráca s členskými štátmi, ako aj s Európskym parlamentom.

Bude tomu tak aj v oblasti služieb, ktoré sú mimoriadne dôležité pre našu hospodársku konkurencieschopnosť a prosperitu. Predstavujú približne 70 % HDP a pracovných miest EÚ a pre výrobné odvetvia EÚ sú kľúčové. Jednotný trh so službami však naďalej zaostáva za svojim potenciálom. Namiesto jedného máme vo viacerých odvetviach trhov 27. Znamená to menej príležitostí pre podniky a menšiu šancu na rozširovanie činnosti. Ak budem potvrdený, mojou prioritou preto bude riešiť administratívne prekážky pre poskytovateľov služieb z EÚ s osobitným dôrazom na cezhraničné regióny.

V tejto súvislosti sa chcem pozrieť aj na regulované povolania. V súčasnosti podlieha prístup k mnohým povolaniam a ich vykonávanie regulačným požiadavkám slúžiacim na ochranu spotrebiteľov a cieľov verejného záujmu. Spomedzi viac ako 5 500 regulovaných povolaní v EÚ sú mnohé regulované len v niekoľkých členských štátoch, čo naznačuje, že na ochranu verejných záujmov môžu existovať menej zaťažujúce prostriedky. Mojm cieľom je urýchliť a zjednodušiť cezhraničné uznávanie kvalifikácií v prípade regulovaných povolaní, a to aj podporou digitalizácie a automatizácie procesov pri súčasnej ochrane práv pracovníkov. Zvýši sa tým mobilita kvalifikovaných odborníkov v rámci jednotného trhu a umožní im rýchlo prijať zamestnanie alebo poskytovať služby, na ktoré sú kvalifikovaní. Na dosiahnutie tohto cieľa budem spolupracovať s výkonnej podpredsednícky pre ľudí, zručnosti a pripravenosť na iniciatíve v oblasti prenosnosti zručností.

Je nevyhnutné, aby výrobky ponúkané európskym občanom na jednotnom trhu boli výlučne autentické a bezpečné. Na náš trh sa však voľne dostáva priveľa výrobkov, ktoré nespĺňajú naše normy. Obzvlášť si uvedomujem nárast obáv a podvodov v dôsledku nárastu elektronického obchodu a priameho predaja spotrebiteľom v EÚ prostredníctvom online trhovísk v tretích krajinách, v ktorých je ťažšie a nákladnejšie kontrolovať dodržiavanie predpisov. Riešenie týchto výziev si vyžaduje úsilie viacerých členov Komisie. Preto budem s výkonným podpredsedom pre technologickú suverenitu, bezpečnosť a demokraciu spolupracovať na účinnom a rýchlom riešení výziev súvisiacich s bezpečnosťou výrobkov a elektronickým obchodom.

Na riešenie týchto výziev sa bude musieť spoločne použiť mnoho rôznych nástrojov. Dôležitú úlohu pri tom budú zohrávať colné a daňové orgány spolu s orgánmi dohľadu nad trhom. Presadzovanie aktu o digitálnych službách vo vzťahu k online trhoviskám, ktoré nedodržiavajú naše pravidlá, je a zostane prioritou. Okrem toho sa v nedávno prijatom nariadení o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a nariadení o dohľade nad trhom takisto stanovujú nové povinnosti týkajúce sa bezpečnosti výrobkov pre online trhoviská, ako sú príkazy na ich znefunkčnenie. Spolu s komisárom pre demokraciu, spravodlivosť a právny štát budem podporovať vnútroštátne orgány presadzovania práva pri zabezpečovaní toho, aby sa spotrebiteľom v EÚ ponúkali len bezpečné výrobky, a to online aj offline.

Pritom však musíme zabezpečiť prostredie, v ktorom menšie európske platformy elektronického obchodu dokážu prosperovať a na spravodlivom základe súťažiť s platformami elektronického obchodu mimo EÚ. Preto musíme vytvoriť priaznivé prostredie bez fragmentácie alebo duplicity pravidiel.

13. Pokiaľ ide o poverovací list predsedníčky Komisie, čo plánujete v súvislosti s možným obsahom a načasovaním konkrétnych opatrení, ktoré sú v ňom uvedené, najmä pokiaľ ide o akt o predchádzaní prekážkam na jednotnom trhu, Európsky fond pre konkurencieschopnosť, pas pre MSP, jednotnú digitálnu bránu, akt o obehovom hospodárstve a hodnotenie nariadenia EÚ o normalizácii? Ako budete konkrétne rozvíjať novú stratégiu jednotného trhu? Ako plánujete spolupracovať s výborom IMCO a jeho pracovnými skupinami v rámci jeho kontrolných činností s cieľom transparentne, pravidelne a včas ho informovať o vykonávaní súčasných právnych predpisov, nadchádzajúcich iniciatívach vrátane iniciatív uvedených v poverovacom liste a o výsledkoch opatrení Komisie a členských štátov na presadzovanie práva na jednotnom trhu so službami a tovarom?

Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, budem sa usilovať o to, aby sa zaistilo dokončenie spoľahlivého, jednoduchého a moderného rámca jednotného trhu, ktorý posilní postavenie spotrebiteľov aj podnikov. V rámci stratégie jednotného trhu Komisia predloží konkrétne opatrenia na podporu cezhraničného poskytovania služieb a cezhraničného pohybu tovaru. Svoje úsilie zameriam na odstránenie existujúcich prekážok, ako aj na predídenie vzniku nových. Európske, vnútroštátne a regionálne správne orgány nesú spoločnú zodpovednosť za uvoľnenie potenciálu jednotného trhu a využívanie jeho rozsahu. S Európskym parlamentom a Radou budem viesť konštruktívny dialóg. V úzkej spolupráci so všetkými zainteresovanými stranami vrátane sociálnych partnerov a zástupcov priemyslu sa zameriam na to, aby sa táto stratégia zrealizovala do júna budúceho roka.

Popri posilnení našich nástrojov transparentnosti mám v úmysle sprísiť preventívne posúdenia nových vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré by mohli mať vplyv na jednotný trh, a to aj vzhľadom na potrebu aktu o predchádzaní prekážkam na jednotnom trhu. Mobilizácia plného potenciálu preventívnych opatrení je možná lepším vykonávaním existujúcich nástrojov transparentnosti. V tejto súvislosti bude kľúčové odstrániť nedostatky v existujúcich mechanizmoch oznamovania, posilniť účasť zainteresovaných strán a zaviesť prísnejšie posúdenia proporcionality pre nové regulačné iniciatívy. Ak zlyhá prevencia, nebudem váhať so spustením konania o nesplnení povinnosti.

Ako som vysvetlil v odpovedi na otázku č. 11, jednou z mojich prvých priorít bude vytvorenie osobitného pasu pre MSP s cieľom znížiť administratívnu záťaž a uvoľniť čas a zdroje pre podniky a umožniť orgánom verejnej moci jednoduchšie spracúvanie a riešenie, napr. v súvislosti so žiadosťou o financovanie, s dodržiavaním právnych predpisov alebo výnimkami z právnych požiadaviek, ako sú oznamovacie povinnosti.

Ako uvádzam v mojej odpovedi na otázku č. 6, spolu s komisárkou pre životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo budem pracovať na návrhu aktu o obehovom hospodárstve, aby sa vytvoril dobre fungujúci jednotný trh s odpadom a druhotnými materiálmi.

Hodnotenie nariadenia o normalizácii sa má podľa plánu dokončiť začiatkom roka 2025. Na základe zhromaždených dôkazov dôkladne posúdím, či sú potrebné revízie právnych predpisov a či súčasný systém dokáže uspokojiť naliehavé potreby politiky a priemyslu EÚ. Musíme dosiahnuť výsledky v oblasti technických noriem, v neposlednom rade v súvislosti s legislatívnymi potrebami, ktoré sprevádzajú zelenú a digitálnu transformáciu v meniacom sa geopolitickom prostredí. Súčasťou týchto úvah bude aj vplyv judikatúry Európskeho súdneho dvora za posledných osem rokov, ako aj celkové potreby v oblasti zjednodušenia, ktoré si môžu vyžadovať nový prístup k spôsobu, akým spolupracujeme s našimi zainteresovanými stranami v oblasti noriem, a to pri súčasnom zachovaní dôležitých ekonomických a technických poznatkov, ktoré náš participatívny proces prináša. Normalizácia bola v minulosti dôležitou silnou stránkou Európy a mojím zámerom je zachovať a ďalej budovať naše postavenie globálneho tvorca noriem.

Pokiaľ ide o jednotnú digitálnu bránu, je to jedna z najambicióznejších iniciatív EÚ v oblasti elektronickej verejnej správy. Ponúka prístup k spoľahlivým informáciám, digitálnym administratívnym postupom a asistenčným službám. Znižuje administratívnu záťaž tým, že uľahčuje digitalizáciu verejnej správy pre občanov a podniky v Európe, poskytuje komplexný online prístupový bod, ak chcete v inom členskom štáte EÚ pracovať, študovať alebo pôsobiť. V prípade môjho potvrdenia vo funkcii ju budem ďalej posilňovať a za prioritu stanovím plné zavedenie technického systému založeného na zásade „jedenkrát a dost“, pričom na tento účel podporím zapojenie viac ako 80 000 orgánov verejnej správy v členských štátoch a zabezpečím dostupnosť všetkých administratívnych postupov v rozsahu jeho pôsobnosti.

Zaväzujem sa a teším sa na to, že s vami a vašimi príslušnými pracovnými skupinami vybudujem a vo všetkých fázach rozhodovacieho procesu budem udržiavať priamy komunikačný kanál pri plnom dodržiavaní Rámcovej dohody o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou. Ako je uvedení v mojej odpovedi na otázku č. 2, počas celého funkčného obdobia bude celý môj tím takisto ľahko dostupný v rámci obojsmerného toku informácií. Spravodajcov, tieňových spravodajcov alebo vedúcich poslancov v konkrétnych oblastiach budem pozývať na pracovné stretnutia s cieľom riešiť oprávnené obavy a čerpať nápady, ktoré vyplývajú z ich parlamentnej činnosti a ich volebného obvodu.

14. Ako plánujete realizovať pridelenú úlohu revidovať smernice o verejnom obstarávaní s cieľom využiť potenciál verejného obstarávania v prospech jednotného trhu EÚ a občanov a podnikov EÚ vrátane MSP s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť vrátane digitálnej konkurencieschopnosti EÚ a zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a bezpečnosť dodávok určitých dôležitých technológií, výrobkov a služieb? Ktoré technológie a odvetvia sú podľa Vás strategické a vyžadujú si zásah prostredníctvom verejného obstarávania? Aké riešenia by sa mali uplatniť so zreteľom na potrebu zachovať rovnaké podmienky a rovnosť príležitostí pre spoločnosti EÚ na celom jednotnom trhu? Kedy zvažujete uskutočniť revíziu rámca verejného obstarávania? Plánujete ho revidovať prostredníctvom nariadení namiesto smerníc EÚ?

Verejné obstarávanie zohráva kľúčovú úlohu pri vytváraní vedúcich trhov, t. j. dopytu po inovatívnych, udržateľných a odolných produktoch. Súčasná *acquis* pozostáva najmenej zo šiestich smerníc a ustanovení v desiatkach odvetvových právnych predpisov. Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, vykonám revíziu platných smerníc EÚ o verejnom obstarávaní, ako sa uvádza v mojom poverovacom liste a ako to vo svojich politických usmerneniach uviedla zvolená predsedníčka von der Leyenová.

Cieľom revízie legislatívneho rámca bude ďalej uvoľniť obrovský potenciál verejného obstarávania v záujme formovania európskeho hospodárstva, vytvárania vedúcich trhov a stimulovania rastu a odolnosti európskych spoločností, čím sa vytvoria kvalitné pracovné miesta. Mojmým zámerom je navrhnuť modernizáciu pravidiel s cieľom riešiť tri hlavné oblasti: 1. strategická úloha verejného obstarávania prostredníctvom kvalitatívnych požiadaviek, najmä pokiaľ ide o udržateľnosť, sociálnu oblasť, odolnosť a kybernetickú bezpečnosť; 2. pridaná hodnota verejného obstarávania na úrovni EÚ pre našich občanov prostredníctvom bezpečnosti dodávok strategických technológií, výrobkov a služieb, a to aj v núdzovej situácii; a 3) zjednodušenie súčasných mechanizmov, najmä so zreteľom na startupy a inovátorov v EÚ, ale aj na miestne orgány.

Revízia smerníc o verejnom obstarávaní je aj príležitosťou na prehodnotenie verejného obstarávania so zreteľom na digitálne technológie. Nielen, ako tieto technológie využívame na zjednodušenie a urýchlenie procesov, ale aj z tohto hľadiska, ako môžeme urýchliť zavádzanie inováčných produktov a technológií. Chcel by som túto príležitosť využiť na to, aby som upriamil pozornosť na dátový priestor pre verejné obstarávanie, ktorý od septembra tohto roku umožňuje verejným obstarávateľom a podnikom zlepšiť rozhodovanie využívaním pokročilej analýzy údajov a digitálnych nástrojov.

Na to, aby bolo možné takúto revíziu vykonať spôsobom, ktorý je v súlade so zásadami lepšej právnej regulácie, ako aj subsidiarity a proporcionality, budú sa musieť podniknúť dva hlavné kroky. Po prvé, hodnotenie súčasného rámca. Ak budem potvrdený, zaväzujem sa vykonať podrobné hodnotenie platných smerníc o verejnom obstarávaní v súlade s požiadavkami Rady a Európskeho dvora audítorov. Dôkladná verejná konzultácia nám umožní identifikovať protichodné aspekty, prínosy a výzvy súčasného rámca, ktoré budú podkladom našich úvah o možných oblastiach zlepšenia a zjednodušenia. Po druhé, v posúdení vplyvu sa zväžia všetky finančné alebo administratívne záťaž pre občanov, podniky alebo verejných obstarávateľov.

V tejto predbežnej fáze by som si chcel predovšetkým vypočuť aj vaše názory a konzultovať s miestnymi orgánmi, ktoré sú prvými používateľmi verejného obstarávania, aby sa tieto informácie mohli zohľadniť v našom návrhu.

Aby sme mohli identifikovať strategické technológie a odvetvia a stanoviť ich priority v súlade s vyhlásením zvolenej predsedníčky, že budúcnosť našej prosperity sa musí zabezpečiť v Európe, zohľadníme niekoľko faktorov: odvetvia a technológie identifikované v existujúcich odvetvových právnych predpisoch, napríklad v akte o emisne neutrálnom priemysle a nariadení o ekodizajne udržateľných výrobkov, ako aj v nadchádzajúcich iniciatívach, ako je Dohoda o čistom priemysle a akt na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu, ale aj kritériá, ako je odolnosť dodávateľských reťazcov, fyzická a kybernetická bezpečnosť kritickej infraštruktúry, bezpečnosť a úniky technológií, hospodárska závislosť alebo nátlak, miera účasti hospodárskych subjektov tretích krajín v danom odvetví. Ide o dôležitú súčasť úvah o revízii rámca verejného obstarávania, ktorej budeme venovať osobitnú pozornosť.

Nové pravidlá budú navrhnuté tak, aby zabezpečili pridanú hodnotu na úrovni EÚ pre našich občanov, bezpečnosť dodávok určitých strategických technológií, výrobkov a služieb a správne podmienky pre spoločnosti EÚ na investovanie do dekarbonizácie a vytváranie kvalitných pracovných miest. Osobitne je dôležité, aby verejní obstarávatelia zabezpečili, že uchádzači z tretích krajín spĺňajú naše environmentálne, klimatické a sociálne normy bez ohľadu na právny režim uplatniteľný v ich krajine. Naďalej je rovnako dôležité presadzovať recipročný prístup našich spoločností na trhy verejného obstarávania v tretích krajinách.

Posúdime vplyv rôznych možných nástrojov na zvládnutie týchto výziev a budeme pokračovať vo vykonávaní nedávno prijatých nástrojov, ako aj spolupracovať s verejnými obstarávateľmi a zainteresovanými stranami s cieľom nájsť ďalšie praktické a ľahko použiteľné riešenia. Aby sa to dalo uskutočniť, treba na to dostatok času. Môžem vás však ubezpečiť, že táto práca bude mať vysokú prioritu, aby sme bez ohrozenia kvality mohli čo najrýchlejšie napredovať.

V rámci možností politiky, ktoré boli identifikované v posúdení vplyvu, zvážime, či je najlepším spôsobom na dosiahnutie kombinovaných cieľov regulačný zásah vo forme jednej alebo viacerých smerníc, nariadenia alebo iných cielených opatrení.

Napokon nad rámec legislatívneho úsilia, v prípade môjho potvrdenia do funkcie výkonného podpredsedu budem ďalej podporovať využívanie usmernení, podpory budovania kapacít a individualizovaných školení pre verejných obstarávateľov aj subjekty sociálneho hospodárstva v členských štátoch EÚ.

Otázka Výboru pre medzinárodný obchod

15. Ako v prostredí zvýšenej globálnej neistoty a vyššej potreby konsolidovať program hospodárskej bezpečnosti Únie a posilniť našu konkurencieschopnosť zabezpečíte, aby hospodárska bezpečnosť, obchod, investície aj priemyselné politiky boli súčasťou súdržného prístupu, ktorý podporuje otvorenú strategickú autonómiu a odolnosť Únie? Ako budete navrhovať a vykonávať program hospodárskej bezpečnosti a v akom časovom rámci? V nadväznosti na predchádzajúce výmeny názorov medzi Parlamentom a Komisiou o vykonávacom nariadení (EÚ) 2023/1441 poskytnete uistenie, že keď sa do 13. júla 2026 predloží prvá správa o vykonávaní nariadenia o zahraničných subvenciách, predložíte aj legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia? Vzhľadom na výrazne vyšší počet prípadov v súvislosti s oznámenými ponukami v postupoch verejného obstarávania, než sa očakávalo, zabezpečíte podstatné zvýšenie počtu zamestnancov zodpovedných za vykonávanie nariadenia o zahraničných subvenciách v rámci Generálneho riaditeľstva pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP?

Som presvedčený, že na presadzovanie strategických záujmov EÚ je potrebný kompaktný prístup, ktorý využíva naše politiky v oblasti hospodárskej bezpečnosti, obchodu, investícií a priemyselnej politiky. Musíme poskytnúť našim spoločnostiam priestor a priaznivé prostredie, ktoré potrebujú na inovácie a rozširovanie činnosti, chrániť jednotný trh pred nekalou hospodárskou súťažou, zabezpečiť spravodlivý prístup k surovinám, otvoriť trhy tretích krajín s cieľom vytvoriť nové príležitosti, ako aj zabezpečiť vstupy, ktoré potrebujeme, z rôznych zdrojov a pri konkurenčných nákladoch. Konkurencieschopnosť nášho európskeho priemyslu si skutočne vyžaduje holistický prístup, ktorý zahŕňa bezpečný dodávateľský reťazec, spravodlivé podmienky hospodárskej súťaže a hospodárske príležitosti na celom svete.

V predchádzajúcom funkčnom období sa prijalo mnoho iniciatív na ochranu a podporu našich podnikov a infraštruktúr bezprostredne v nadväznosti na vonkajšie otrasy, aby sa vytvorili štrukturálne podmienky pre ich konkurencieschopnosť a odolnosť našich dodávateľských reťazcov a aby sme politiky zosúlادili s našimi hodnotami a našimi cieľmi v oblasti klímy. Tieto otázky sa stali základom našej priemyselnej stratégie, obchodnej stratégie a stratégie hospodárskej bezpečnosti, ktoré sú vzájomne prepojené a musia sa vykonávať koherentným spôsobom. Podporujem väčšiu asertívnosť pri ochrane jednotného trhu pred nekalými obchodnými praktikami, narušením netrhových politík a únikom technológií.

Koherentnosť a koordinácia medzi týmito oblasťami činnosti sa v prvom rade zabezpečí na úrovni kolégia, a to najmä s komisárom pre obchod a hospodársku bezpečnosť, vzhľadom na jasné ciele, ktoré sme si stanovili – konkurencieschopnosť, bezpečnosť a udržateľnosť. Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, s mojimi partnermi budem spolupracovať s cieľom zabezpečiť, aby sa pri ďalšom rozvoji našich politík v oblasti priemyslu, obchodu a hospodárskej bezpečnosti v plnej miere zväžili a zohľadnili vnútorné aj vonkajšie aspekty.

Ide o dve strany tej istej mince. Musíme zabezpečiť, aby sme naďalej využívali výhody medzinárodného otvoreného obchodu založeného na pravidlách, a zároveň obmedziť riziká, že by sa ako zbraň využívala nadmerná závislosť. V tejto súvislosti máme k dispozícii účinné nástroje, ktoré by sme mali použiť, ako je napríklad nástroj zahraničných subvencií.

Dva roky od prijatia stratégie sa musí naša politika hospodárskej bezpečnosti ďalej vykonávať a rozvíjať vo všetkých oblastiach, aby sa zabezpečilo, že všetky príslušné politiky – priemyselné, digitálne, výskumné a inovačné a iné – sa budú mobilizovať koherentným a vzájomne sa posilňujúcim spôsobom. Stratégia, ktorá sa v súčasnosti zameriava na „podporu, ochranu a nadväzovanie partnerstiev“, sa musí účinne vykonávať na základe posúdenia rizík.

Ak budem potvrdený vo funkcii, budeme spolupracovať s komisárom pre obchod a hospodársku bezpečnosť na hlbšom chápaní rizík, ktorým čelíme, a to koordinovaným posudzovaním rizík, prípravou cielených a primeraných opatrení na zmiernenie rizík, zavádzaním nástrojov hospodárskej bezpečnosti na riešenie rizík, ktorým čelíme, a úspešným dokončením prebiehajúcich procesov na posilnenie našich nástrojov, napr. pokiaľ ide o preverovanie priamych zahraničných investícií a odchádzajúce investície. Posúdime, či potrebujeme nové nástroje. Takisto napomôžeme dosiahnuť pokrok v iniciatívach spustených v predchádzajúcom funkčnom období, ako je prehĺbenie dôrazu na monitorovanie rizík dodávateľského reťazca a predvídanie narušení a zameranie sa na existujúce a potenciálne strategické závislosti. S členskými štátmi by sa mal určiť primeraný harmonogram a rozsah vykonávania ďalších posúdení rizík v oblasti kritických technológií. Napokon budem spolupracovať s komisárom pre obchod a hospodársku bezpečnosť, aby sme pokračovali v partnerstve s podobne zmýšľajúcimi krajinami, najmä so skupinou G7, a to s cieľom posilniť odolnosť nášho dodávateľského reťazca vypracovaním noriem hospodárskej bezpečnosti. Okrem dohôd o voľnom obchode budeme rozvíjať partnerstvá v oblasti čistého obchodu a investícií so silným podnikateľským rozmerom pre investičné príležitosti s cieľom zabezpečiť a diverzifikovať dodávky kritických surovín, zelenej energie a čistých technológií.

Pokiaľ ide o nariadenie o zahraničných subvenciách, preukázalo už svoju účinnosť a v plnej miere ho budeme využívať. Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, zároveň uskutočním dôkladné posúdenie vykonávania nariadenia o zahraničných subvenciách. Pri preskúmaní praxe vykonávania a presadzovania nariadenia zväzíme okrem iného primeranosť úrovne stropov vymedzujúcich notifikačnú povinnosť. Správa o tomto posúdení sa predloží Európskemu parlamentu a Rade. Ak to bude treba na zabezpečenie rovnakých podmienok pre všetky spoločnosti na vnútornom trhu, Komisia na základe tohto posúdenia a na tento účel zväzi možný legislatívny návrh.

Ak budem potvrdený vo funkcii, budem spolupracovať s výkonnou podpredsedníčkou pre čistú, spravodlivú a konkurencieschopnú transformáciu na realizácii našich ambícií, pokiaľ ide o rovnaké podmienky pre všetky spoločnosti pôsobiace na jednotnom trhu.

Otázka Výboru pre rozpočet

16. Zvolená predsedníčka vo svojich politických usmerneniach vyzýva na zriadenie Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, ktorý bude investovať do strategických technológií (od umelej inteligencie po vesmír, čisté technológie a biotechnológie) a do dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu a ktorý bude zároveň stimulovať súkromné investície do našich spoločných cieľov a znižovať riziko s nimi spojené.

Rozsah pôsobnosti takéhoto fondu bude zahŕňať širokú škálu existujúcich politických priorít.

Mohli by ste nám vysvetliť argumenty odôvodňujúce tento prístup a predstaviť svoju víziu jeho vykonávania a ako bude stimulovať dvojakú transformáciu? Môžete najmä podrobne uviesť politiky a existujúce programy, ktoré by takýto fond zahŕňal, stupeň harmonizácie, ktorému budú tieto programy podliehať, rovnováhu medzi návratnou a nenávratnou podporou, ktorú bude fond poskytovať, a zavedené záruky na zabezpečenie toho, aby bol Parlament rovnako ako Rada zapojený do rozhodovacieho procesu, vykonávania programov a monitorovania vykonávania fondu?

Európa bola vždy kontinentom známym svojou inovačnou silou a prosperujúcim priemyslom schopným presadiť sa na svetových trhoch. Táto sila však prechádza skúškou. Európske spoločnosti v súčasnosti pôsobia v turbulentnom svete, ktorý sa vyznačuje nespravodlivejšou hospodárskou súťažou, vyššími cenami energie, nedostatkom zručností a pracovnej sily, ako aj ťažkosťami pri prístupe ku kapitálu, ktorý potrebujú. Stojíme pred momentom, ktorý má kľúčový význam pre európsky priemysel a výskumnú obec. V hre je naše vedúce postavenie v oblasti technológií, naša schopnosť reagovať na priemyselné výzvy, urýchliť transformáciu a aktívne využívať nové príležitosti.

Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, mojím cieľom v tejto súvislosti je vytvoriť priaznivé podmienky pre potrebné investície do podpory inovačného potenciálu a úspešného dosiahnutia dvojakej transformácie. Ako sa uvádza v politických usmerneniach zvolenej predsedníčky von der Leyenovej a v súlade s našou ambíciou stať sa Komisiou zameranou na investície, Európsky fond pre konkurencieschopnosť bude našou investičnou kapacitou v oblasti strategických technológií, ktorá bude fungovať v súčinnosti s inými nástrojmi a politikami.

Konkurencieschopnosť Európy – a jej postavenie v pretekoch o hospodárstvo, ktoré je čisté, digitálne a využíva biologické materiály – bude závisieť od toho, či sa začne nový vek vynálezov a vynaliezavosti. Vyžaduje si to, aby sa výskum a inovácie, veda a technika stali stredobodom nášho hospodárstva. Na dosiahnutie tohto cieľa musia naše nástroje spĺňať daný účel.

Výdavky EÚ zahŕňajúce aj konkurencieschopnosť sú v súčasnosti rozdelené do priveľkého počtu programov. Niektoré z nich financujú rovnaké veci, ale vzhľadom na rôzne požiadavky je ťažké financovanie účinne kombinovať.

Som pevne presvedčený, že výdavky EÚ treba lepšie zamerať na naše priority. Ak budem vo funkcii potvrdený, vybudovanie budúceho Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť bude jednou z mojich hlavných priorít. Budem pri tom úzko spolupracovať s ostatnými členmi kolégia, najmä s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu a s výkonnou podpredsedníčkou pre čistú, spravodlivú a konkurencieschopnú transformáciu. Návrh budúceho Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť nás ešte len čaká. Budeme sa riadiť týmito kľúčovými zásadami:

1. **Strategické zameranie.** Európsky fond pre konkurencieschopnosť bude investovať do európskych verejných statkov. Na zabezpečenie ich vývoja a výroby v Európe budú kľúčovú rolu zohrávať strategické technológie: od umelej inteligencie až po vesmír, od čistých technológií až po biotechnológie. Budúcnosť čistého a špičkového technologického priemyslu sa musí uskutočniť v Európe. Z fondu pre konkurencieschopnosť by sa mal podporovať výskum, inovácie, startupy, scaleupy, ako aj dôležité projekty spoločného európskeho záujmu. Naša politika v oblasti výskumu a inovácií musí byť v súlade s našou priemyselnou politikou. A aby sme maximalizovali náš vplyv, musíme investovať strategicky.
2. **Flexibilita.** Európsky fond pre konkurencieschopnosť bude investovať tam, kde sú opatrenia EÚ najviac potrebné, a bude disponovať najvplyvnejším a najpružnejším súborom nástrojov. Fond by mal okrem toho zabezpečiť, aby sme v rámci našich spoločných cieľov využili silu nášho rozpočtu na mobilizáciu súkromných investícií a zníženie rizika pre ne.
3. **Jednoduchosť a rýchlosť.** Využívanie finančných prostriedkov EÚ by malo byť pre potenciálnych žiadateľov jednoduché a rýchle. Pravidlá a postupy prístupu k finančným prostriedkom EÚ si vyžadujú rozsiahle zjednodušenie. Potrebujeme menej programov. Prístup k informáciám, rýchlejšie procesy a neustále zlepšovanie vychádzajúce zo spätnej väzby zainteresovaných strán sú kľúčom k lepšej podpore našej priemyselnej a výskumnej obce na operačnej úrovni.

Musíme európske inovácie premietnuť do trhov a uľahčiť ich rozširovanie v Európe. Fond pre konkurencieschopnosť bude našim nástrojom na dosiahnutie tohto cieľa. Mal by sprevádzať európske podniky vo všetkých etapách realizácie investícií: od nápadu až po komercializáciu, od výskumu po výrobu, od laboratória po fabriku. Tak, aby naše podniky mali potrebnú podporu, aby mohli rásť a prosperovať na jednotnom trhu a na celom svete.

Fond bude takisto súčasťou nášho financovania aktuálnej geopolitiky, a to posilnením našich hodnotových reťazcov a riešením našich závislostí.

Komisia vyvinie nový nástroj na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti, ktorý bude fungovať spolu s týmto novým fondom. Tento nástroj by mal premietnuť ciele konkurencieschopnosti na úrovni EÚ do koordinovaných vnútroštátnych politík a zabezpečiť financovanie z verejných a zo súkromných zdrojov pre každú strategickú prioritu.

Ako bývalý poslanec viem, že Európsky parlament je silným zástancom ambiciózneho rozpočtu EÚ slúžiacemu našim politickým prioritám. Budem preto s Parlamentom spolupracovať na rozvoji a realizácii Európskeho fondu

pre konkurencieschopnosť v duchu otvorenosti, transparentnosti, vzájomnej dôvery a stáleho dialógu s pravidelnou výmenou informácií. Môžete sa spoliehať na môj záväzok, že zabezpečím zapojenie Parlamentu na rovnoprávnej úrovni s Radou, vystupujúcich ako spoluzákonodarcovia a rozpočtové orgány.

Otázka Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

17. Ako výkonný podpredseda pre prosperitu a priemyselnú stratégiu budete zodpovedný za revíziu smernice o verejnom obstarávaní. Táto smernica môže zohrávať kľúčovú úlohu pri podpore vysokých pracovných noriem. Sociálni partneri na úrovni EÚ veľmi jasne uvádzajú, že treba zabezpečiť väčšiu ochranu európskych pracovníkov prostredníctvom tejto smernice.

Ako zabezpečíte posilnenie sociálnych aspektov právnych predpisov EÚ v oblasti verejného obstarávania, najmä pokiaľ ide o sociálne kritériá na vyhodnotenie ponúk vo verejných zákazkách, so zreteľom na: obmedzenie subdodávateľských reťazcov a reguláciu úlohy sprostredkovateľov práce; zabezpečenie dodržiavania práv pracovníkov a uplatňovanie kolektívnych zmlúv; zlepšenie pracovných príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím a pracovníkov s potrebami podpory; zabezpečiť, aby poskytovatelia sociálnych služieb v oblasti neziskového/sociálneho hospodárstva neboli vylúčení z verejných zákaziek?

Ako Európan som hrdý na naše prísne pracovné normy a zaväzujem sa ich posilňovať. Tieto normy sú kľúčom k podpore zdravej hospodárskej súťaže a zabráneniu pretekom v zhoršovaní kvality nami vytváraných pracovných miest. Som pevne presvedčený, že verejné obstarávanie EÚ zohráva dôležitú úlohu pri presadzovaní týchto noriem.

Už dnes sa v smerniciach o verejnom obstarávaní z roku 2014 stanovuje, že pri plnení verejných zákaziek vrátane tých, ktoré sú založené na kolektívnych zmluvách, sa musia dodržiavať povinnosti v oblasti sociálneho a pracovného práva. Smernice verejným obstarávateľom ponúkajú aj procesné nástroje na zabezpečenie dodržiavania týchto ustanovení počas celého procesu verejného obstarávania. Okrem toho pravidlá verejným obstarávateľom umožňujú vytvárať príležitosti pre neziskové organizácie a podniky sociálneho hospodárstva a pre zamestnávateľov možnosti na integráciu znevýhodnených pracovníkov alebo osôb so zdravotným postihnutím do radov svojich zamestnancov.

Dá sa však urobiť ešte viac. Revízia smerníc o verejnom obstarávaní, ako vysvetľujem v odpovedi na otázku č. 14, je cennou príležitosťou na hĺbkové hodnotenie legislatívneho rámca, čo nám umožní identifikovať ďalšie možné kroky na podporu využívania sociálnych doložiek, posilnenie sociálnej zodpovednosti a udržateľnosti pri obstarávaní. V tomto procese zohrávajú dôležitú úlohu miestne orgány, ktoré sú hlavnými používateľmi verejného obstarávania a zároveň najlepšimi odborníkmi na miestnu zamestnanosť, ako aj sociálni partneri. Ak budem potvrdený vo funkcii výkonného podpredsedu, zabezpečím, aby boli do tohto procesu riadne zapojení a aby mohli prispieť k revízii.

V prípade môjho potvrdenia do funkcie okrem toho by som ďalej podporoval využívanie usmernení, podpory budovania kapacít a individualizovaných školení pre verejných obstarávateľov aj subjekty sociálneho hospodárstva v členských štátoch. Podporujem aktuálne úsilie Komisie preskúmať jej vlastné využívanie sociálnych doložiek.

Okrem toho som pevne presvedčený, že aj iné ciele, ako napríklad zjednodušenie a odolnosť, budú mať pozitívny sociálny vplyv: odolnosťou sa podporia európske pracovné miesta a zjednodušením salepší prístup pre MSP a podniky sociálneho hospodárstva, čo bude mať opäť vplyv na miestne pracovné miesta. Zložitosť našich pravidiel v skutočnosti často bráni malým subjektom, aby sa zúčastňovali na verejnom obstarávaní. Chceme, aby tieto subjekty mohli vďaka zjednodušeniu a budovaniu kapacít využiť potenciál, ktorý im môže ponúknuť verejné obstarávanie.

Ak budem vo funkcii potvrdený, počas prípravy revízie budem úzko spolupracovať s výkonnou podpredsedníčkou pre ľudí, zručnosti a pripravenosť, aby sme považovali nad tým, ako možno zlepšiť pravidlá, podporovať sociálny dialóg a prísne pracovné normy, zlepšovať pracovné príležitosti pre osoby so zdravotným postihnutím a prispievať k sociálnemu hospodárstvu a inkluzívnejšej spoločnosti.

Bude potrebná úzka koordinácia, keďže sa domnievam, že revízia smerníc o verejnom obstarávaní môže priniesť želané účinky len vtedy, ak ju budú sprevádzať príslušné opatrenia v pripravovanom pláne pre kvalitné pracovné miesta a v novom pakte pre európsky sociálny dialóg.

18. Duševné vlastníctvo bez autorských práv

Vo Vašom poverovacom liste je jednou z úloh zabezpečiť, aby „naša politika duševného vlastníctva naďalej odmeňovala inovácie a tvorivosť a posilňovala presadzovanie súčasných pravidiel“.

Cieľom akčného plánu Komisie pre duševné vlastníctvo z roku 2020 bolo umožniť, aby európsky kreatívny a inovačný priemysel bol aj naďalej svetovým lídrom, a urýchliť zelenú a digitálnu transformáciu Európy. Tento akčný plán v oblasti duševného vlastníctva viedol najmä k posilneniu ochrany duševného vlastníctva prijatím nariadenia o ochrane zemepisných označení remeselných a priemyselných výrobkov a revíziou 20-ročných právnych predpisov o dizajne, ktoré ich prispôsobujú digitálnemu veku. Cieľom patentového balíka, v ktorom Európsky parlament prijal svoju pozíciu v prvom čítaní a o ktorom sa bude rokovať počas tohto volebného obdobia, je navrhnuť nové pravidlá, ktoré pomôžu spoločnostiam, najmä MSP, čo najlepšie využiť ich vynálezy a výtvary a podporiť konkurencieschopnosť a technologickú suverenity EÚ, najmä pokiaľ ide o zabezpečenie dostupnosti kľúčových patentovaných výrobkov v čase krízy. Zdá sa, že v Rade spôsobuje mimoriadne ťažkosti jeden spis z patentového balíka (spis týkajúci sa patentov nevyhnutných pre normy), a to napriek najnovším trendom, ktoré naznačujú, že EÚ stráca podiely na trhu v porovnaní s hospodárskymi subjektmi z Ázie a USA. Akčný plán v oblasti duševného vlastníctva viedol aj k prijatiu súboru nástrojov EÚ na boj proti falšovaniu, ktorého cieľom je „podporovať spoluprácu medzi držiteľmi práv, poskytovateľmi služieb a presadzovaním práva a zároveň podporovať najlepšie postupy a využívanie moderných nástrojov a technológií“. Duševné vlastníctvo je kľúčovou hybnou silou hospodárskeho rastu, keďže nehmotné aktíva zohrávajú čoraz väčšiu úlohu v globálnych pretekoch v oblasti inovácií. Ako sa však zdôrazňuje v Draghiho správe, zdá sa, že spoločnosti z EÚ, najmä MSP, sa cítia odrádzané od ochrany svojich aktív duševného vlastníctva, a to najmä z dôvodu zložitých, nákladných a zdĺhavých postupov, ktoré sa vyžadujú pri podávaní žiadostí o práva duševného vlastníctva. Táto situácia bráni spoločnostiam konkurovať na svetových trhoch a využívať jednotný trh. Okrem toho vývoj technológií umelej inteligencie alebo neetické používanie niektorých technológií, ako je používanie temných vzorcov, môžu predstavovať nové výzvy pre rámec duševného vlastníctva, ktoré zostávajú nevyriešené a ktoré môžu mať potenciálny vplyv na inováciu, tvorivosť a konkurencieschopnosť EÚ, najmä pokiaľ ide o generatívnu umelú inteligenciu a jej vzťahy s patentmi, ale aj ochrannými známkami, obchodným tajomstvom, ako aj s otázkou presadzovania práv duševného vlastníctva. Komisia okrem toho v súčasnosti vykonáva pravidelné preskúvanie právnych predpisov EÚ o ochranných známkach. Pokiaľ ide o obchodné tajomstvá, najmä v prípade MSP, treba vyvinúť ďalšie úsilie na podporu informovanosti a boja proti krádeži obchodného tajomstva v kontexte globálnych technologických inovácií.

Aké opatrenia by ste prijali so zreteľom na tieto výzvy na zabezpečenie riadneho presadzovania všetkých súčasných pravidiel v oblasti duševného vlastníctva? Predložíte nové iniciatívy, napríklad v oblasti obchodného tajomstva alebo ochranných známk, s cieľom zabezpečiť, aby bol rámec EÚ naďalej vhodný na to, aby odmeňoval inovácie a tvorivosť v digitálnom veku a podporoval dlhodobý rast a konkurencieschopnosť EÚ? Zintenzívňte úsilie o uľahčenie rokovaní o návrhoch prenesených z predchádzajúceho volebného obdobia?

Nehmotný majetok predstavuje významnú časť podnikových aktív a je jedným z najsilnejších stimulov na investovanie do spoločnosti. Napríklad v prípade startupov využívajúcich patenty a ochranné známky je 10-krát vyššia pravdepodobnosť, že získajú financovanie zo zdrojov rizikového kapitálu. Duševné vlastníctvo je preto základným prvkom konkurencieschopnosti.

Súbor patentových pravidiel EÚ je však naďalej roztrieštený. Ak budem vo funkcii potvrdený, v prvom rade sa zameriam na riešenie tejto fragmentácie podporou širšieho prijatia systému jednotného patentu nad rámec 18 členských štátov, ktorého ho aktuálne uplatňujú, a to s cieľom znížiť náklady, zvýšiť právnu istotu a využiť jednotnú právomoc Jednotného patentového súdu, pričom sa počíta s tým, že Európsky patentový úrad bude pokračovať vo vydávaní jednotných patentov.

V tejto súvislosti sa budem usilovať o realizáciu patentového balíka, pričom budem vychádzať z podpory Európskeho parlamentu pre všetky jeho tri piliere, pričom na základe dvoch spomedzi nich by sa Úradu EÚ pre duševné vlastníctvo udelili nové povinnosti. Plánujem úzko spolupracovať s členskými štátmi na dokončení týchto reforiem, ktorými sa riešia najnaliehavejšie výzvy v oblasti patentového *acquis* EÚ a ktorých cieľom je stavať na jednotnom patentovom systéme a posilňovať ho.

Cieľom návrhov nariadení o dodatkových ochranných osvedčeniach je znížiť administratívnu záťaž a zaručiť koherentnosť pre farmaceutický a agrochemický priemysel, najmä pre malé a stredné podniky, a upevniť jednotný patentový systém. Návrhom nariadenia o udeľovaní nútených licencií, ktorý sa dostáva do fázy trialógu, sa bude riešiť potreba účinných nástrojov duševného vlastníctva Únie s cieľom reagovať na krízy, ktoré majú vplyv na

hodnotové reťazce na celom jednotnom trhu. Spoločným a transparentným rámcom udeľovania licencií na patenty nevyhnutné pre normy (SEP) sa zabezpečí, aby bola EÚ atraktívnejšou investičnou destináciou pre poskytovateľov aj nadobúdateľov licencií. V tejto súvislosti budem aktívne prispievať k práci spoluzákonodarcov a naprávať rozpory pri udeľovaní licencií na trhoch kritických pre konkurencieschopnosť Únie, najmä vzhľadom na rozvoj internetu vecí a zmenu globálnej rovnováhy vlastníctva patentov nevyhnutných pre normy. Napokon sa v smernici EÚ o biotechnologických vynálezoch, ktorá bola zavedená pred viac ako dvoma desaťročiami, stanovili základné zásady patentovania biotechnologických vynálezov. S novým vývojom na trhu s biotechnológiami musíme zabezpečiť, aby ochrana duševného vlastníctva optimálne prispievala k podpore biotechnologického odvetvia EÚ a aby sa považovala za jeden z prvkov pri príprave budúceho aktu EÚ o biotechnológiách.

Po druhé, ak budem potvrdený, zaviazem sa k ďalšej modernizácii rámca duševného vlastníctva s cieľom prispôsobiť ho novým skutočnostiam na trhu, ako je umelá inteligencia, a potenciálnym výzvam, ktoré môžu predstavovať, a to všetko zároveň pri prioritnom zohľadnení prosperity našich občanov a priemyselných cieľov EÚ. Naše *acquis* v oblasti práva ochranných známkov aj dizajnov nedávno prešlo modernizáciou s cieľom prispôsobiť ho digitálnemu veku pri súčasnom znížení administratívneho zaťaženia a nové pravidlá týkajúce sa zemepisných označení remeselných a priemyselných výrobkov plne zohľadnili nedostatočne využívané hodnoty vytvárané našimi remeselníkmi a remeselníčkami. Zhodnocovaním tradičného know-how využijeme duševné vlastníctvo na uznanie ich celoživotnej práce a na ochranu dobre platených pracovných miest, a to aj v menej industrializovaných regiónoch. Hoci umelá inteligencia môže predstavovať výzvy pre základné pojmy práva duševného vlastníctva, ako je vynálezovosť, patentovateľnosť, autorstvo a rozdelenie ekonomických výnosov, domnievam sa, že by sme mali nájsť rovnováhu medzi podporou a uľahčovaním inovácií pri súčasnom zabezpečení ochrany držiteľov práv. Pokiaľ ide o budúcnosť, budeme musieť zabezpečiť, aby systém EÚ v oblasti duševného vlastníctva umožňoval absorbovanie a zavádzanie umelej inteligencie a riešení založených na umelej inteligencii, a zároveň zabezpečiť, aby existovali primerané záruky na predchádzanie ich zneužívaniu. Platí to obzvlášť pre patenty a ochranu obchodného tajomstva v ére priemyselných veľkých dát.

Po tretie, ak sa právo duševného vlastníctva účinne vykonáva, len vtedy môže podnietiť investície a podporiť konkurencieschopnosť. Ak budem potvrdený, budem pracovať na tom, aby som pre tvorcov a vynálezcov v rámci EÚ zabezpečil spravodlivý zisk z ich výtvorov a inovácií, ako aj ochranu nehmotného majetku MSP a ich ľahší prístup k financovaniu. Musíme znížiť zaťaženie MSP, pokiaľ ide o uplatňovanie a presadzovanie ich práv duševného vlastníctva, keďže duševné vlastníctvo môže mať výrazný vplyv na ich schopnosť získať likviditu a prinášať svoje inovácie na trh. Je pravdepodobnejšie, že MSP skôr než väčšie spoločnosti zlyhajú z dôvodu porušovania práv duševného vlastníctva, preto preskúmam možnosť ponúknuť spoločný a prispôbený mechanizmus podpory duševného vlastníctva MSP, napríklad z Fondu pre MSP. V roku 2019 predstavovali falšované výrobky takmer 6 % celkového dovozu do EÚ (v celkovej hodnote 119 miliárd EUR), čo viedlo k úbytku 670 000 pracovných miest a strate daňových príjmov vo výške 15 miliárd EUR. Preto je pre Komisiu presadzovanie práva ústredným prvkom. Na tento účel sa budem usilovať o uplatňovanie odporúčania Komisie o boji proti falšovaniu, ktoré zahŕňa opatrenia a nástroje na boj proti falšovaniu a posilnenie presadzovania práv duševného vlastníctva. Jedným z týchto nástrojov je nedávno uverejnený súbor nástrojov na predchádzanie kybernetickým krádežiam, ktorého účelom je lepšie pripraviť MSP na výzvy predstavujúce online krádeže obchodného tajomstva a zmierniť negatívne dôsledky kybernetických útokov.

Napokon, ochrana a využívanie nehmotných aktív si vyžaduje ucelenú medzinárodnú stratégiu v oblasti práv duševného vlastníctva. Ak budem potvrdený, mám v úmysle aktívne obhajovať záujmy Únie na medzinárodných fórach zameraných na práva duševného vlastníctva, ako je Svetová organizácia duševného vlastníctva.